

Johanne Marie Christensen og Vendsyssel

Steder og mennesker i min farmors og hendes nærmestes liv



af

Christian Nissen Spangshus

Ændret og forøget udgave af:
Min farmors liv og familie (2020)

Mine bedsteforældre III

Johanne Marie Christensen og Vendsyssel

Steder og mennesker i min farmors og hendes nærmestes liv

af

Christian Nissen Spangshus

Ændret og forøget udgave af:

Min farmors liv og familie (2020)

Holstebro, 2023

Johanne Marie Christensen og Vendsyssel. Holstebro, 2023

Alternativ undertitel:

En rejse skridt for skridt i min farmors og hendes nærmestes fodspor

eller:

Min farmors og hendes nærmestes liv set med topografisk-lokalhistoriske briller

© Christian Spangshus, Kroghsvej 21, 7500 Holstebro, Danmark. – Tlf. (45) 27139027 –
E-mail: spangshus@spangshus.dk

Indhold:

Indledning:

Vendsyssel

Hovedtekst:

Johanne Marie Christensen – med hendes forældre og børn

Johanne Marie Christensens helsøskende – med deres børn

Johanne Marie Christensens halvsøskende – med deres fader og deres børn

Bilag:

Kort over sogne i Hjørring amt

Kort over sogne i Aalborg amt

Vennebjerg Herredsfoged: Protokol over borgerlige vielser. Hjørring. 1906.
Josva Christiansen og Johanne Marie Christensen

Johanne Marie Christensens forældre, bedsteforældre og oldeforældre

Stednavne. Lister over stednavne fordelt efter landsdele

Navnet Vendsyssel

Kilder og litteratur

Indledning

Vendsyssel

Vendsyssel er landet nordenfjords – et land der til tider har været en ø og til andre tider har været forbundet med det jyske fastland. Da isen i slutningen af den sidste istid havde trukket sig tilbage fra det danske område, var Vendsyssel opdelt i en række øer, der omskylledes af det såkaldte Yoldia-hav. En senere landhævning, der skete efterhånden som jorden lettedes for isens tryk, skabte en fastlandstid. En senere havstigning på grund af isens afsmeltning andetsteds skabte en ny delvis oversvømmelse, Litorina-havet ("Stenalderhavet"). Men landhævningen fortsatte, således at de tidligere oversvømmede, flade sletter også kom op over havets overflade, og vi fik det Vendsyssel, vi kender i dag.

Da de første jægere kom op til det nordlige Jylland (i Litorina-havets tid), bosatte de sig bl.a. på de mere højtliggende moræneområder, der nåede ud til østkysten mellem de nuværende byer Frederikshavn og Sæby.

Disse jægere og deres efterkommere – de første vendelboere – lærte i den sidste del af stenalderen at dyrke jorden og at holde husdyr. De sørgede for, at eftertiden ikke skulle glemme dem gennem de gravminder, de efterlod. Bønderne fik med tiden brug for en håndværkerstand og for handelsfolk.

Med tiden blev bebyggelsestætheden forskudt fra øst mod vest, dvs. at flertallet af landsbyer fra den senere jernalder og middelalder blev grundlagt i de centrale og vestlige dele af Vendsyssel.

Folket nord for Limfjorden var en af adskillige stammer, der befolkede det danske område siden den ældste tid. Først da landet blev samlet under én konge var grundlaget skabt for en fællesskabsfølelse, en identitet som danskere. Men dette skete meget langsomt, og jeg tror ikke, det er forkert at sige, at vendelboerne til en vis grad bevarede deres stammeidentitet op gennem middelalderen og helt op i nyere tid.

Vendelboerne var stærkt knyttet til deres hjemstavn. De var bevidste om deres eget værd, og de var lidt mistroiske over menneskene syd for Limfjorden. De lod sig ikke undertrykke og var parate til at kæmpe for deres frihed, ret og selvstændighed. Det var dette stædige og stolte folk, min far stammede fra.

Da Danmark var blevet et samlet kongerige, der strakte sig fra den jyske vestkyst til østkysten af Skåne og Blekinge, opstod behovet for en administrativ inddeling. Først brugte man begrebet "lande": Jylland, Sjælland, Skåne (svarende til de senere landskabslove). Den næste overordnede inddeling var i sysler – formentlig fra 900-tallet. Landet nord for Limfjorden fik navnet Vend Sysssel. De tre nabosysler mod syd var Thy Sysssel, Salling Sysssel og Himmer Sysssel. Vestjylland var omfattet af Hardsysssel og Varde Sysssel.

Senere indførtes lenene, men syslerne afløstes først helt i 1662, nemlig af amterne. Vendsysssel, der i denne bog forstås som hele landet nord for Limfjorden, afgrænset mod sydvest af Øster Han Herred, blev hovedsageligt til Hjørring Amt; dog kom Kær Herred under Aalborg Amt.

Herrederne var lige så gamle hvis ikke ældre end syslerne, og af disse var der i Vendsysssel flg.: (fra vest mod øst) Vennebjerg, Horns, Børglum, Dronninglund, Hvetbo og Kær Herred.

Med indførelsen af kristendommen og det omfattende kirkebyggeri kom inddelingen i kirkesogne, der senere blev til sognekommuner.

Min farmor, Johanne Marie Christensen, er den af mine bedsteforældre, hvis forhistorie har bragt mig længst tilbage i tiden. Min beskæftigelse med hende og hendes aner har givet mig et indblik i Vendsyssels historie gennem flere århundreder. Dette gælder især Johanne Marie Christensens mor, Else Christine Jensdatter, og hendes aner, hvoraf nogle kan følges tilbage til middelalderen.

Den ældste af de af min farmors direkte aner (som jeg kender) fra Vendsysssel er Hans Kjeldsøn, 1400-1466. Hans Kjeldsøn døde i Hellevad sogn, Dronninglund Herred. Én af hans efterkommere flyttede i 1600-tallet til Aasted sogn, og her boede slægten indtil Else Pedersdatter mellem 1810 og 1814 flyttede til Skærum sogn, hvorfra min oldemor flyttede til Sæby. Her blev min farmor født. - Den næstældste er Peder Nielssøn, 1474-1537, også fra Hellevad sogn.

Kapitel 1:

Johanne Marie Christensen – med hendes forældre og børn

Sæby

Lars Christensen, min oldefar (farmors far) var født i Try skole, Torslev sogn, Dronninglund herred 7.februar 1829, hjemmedøbt 7.2. og døbt i kirken 10.5.1829.

Ved sin konfirmation i 1843 boede han stadig i Torslev.

D. 23.10.1864 blev han far til en datter, Christiane Christensen. Moderen var **Else Christine Jensdatter**, som han blev viet til 3 måneder senere.

Ved tiden for vielsen d. 26.1.1865 i Skærum kirke med Else Christine Jensdatter, boede han i Sæby.

Sønnen Jens Christinus Christensen blev født 12.11.1869 i Sæby.

Ved folketællingen 1.2.1870 boede familien i en lejlighed på Krystalgade nr. 123, forhuset, i Sæby. I forhuset boede der 2 familier, og huset ejedes af karetmager A.Christensen. Husfader i den anden familie var tømrer Barthold Martinus Jensen med hustru og 6 børn.

Husnummeret er lidt forbavsende. Det betegnes som "nummer på gården eller huset". Men der kan ikke have været så mange huse på den lille gade. Forklaringen er, at numrene i Krystalgade, der er en vestlig sidegade til Søndergade, er blevet talt som en del af Søndergade. Husnumrene på selve Søndergade, der går fra syd mod nord, går først til nr. 120. Numrene 121-128 er Krystalgade, hvorefter numrene 129 ff. er selve Søndergade.



Kort over Sæby fra 1899, hvor Krystalgade ses, gående mellem Vestergade og Søndergade i det centrale Sæby.

Lars Christensens erhverv var da arbejdsmand. Udover Lars Christensen (40 år) nævnes hustruen Else Christine Jensdatter (33 år), datteren Christiane på 5 år. Hendes efternavn opgives som Larsen, dvs. et patronym, her stadig anvendt så mange år efter indførelsen af faste slægtsnavne (1828). Sidst nævnes et udøbt drengbarn, dvs Jens Christinus, der var født 12.november 1869 og som først blev døbt d. 6.juni 1870.

Datteren **Johanne Marie Christensen** fødtes på den nævnte adresse i Sæby 20.9.1871. Hun blev døbt 14.7.1872 i Sæby kirke.

Én af fadderne ved dåben var Jens Christensen af Lillemosen, Trøderup, Skærum sogn. Han var Else Christine Jensdatters stedfader eller rettere adoptivfader. Han blev gift med Else Christines mor, Christiane Mogensdatter i 1854.

I folketællingen for Skærum sogn fra 1870 er Jens Christian Christensen registreret som boende i Lillemosen, husfader, 42 år, sammen med hustruen Kristiane Mogensen, 55 år, og 2 fællesbørn: Kirsten Marie Jensen (14 år) og Hanne Marie Jensen (7 år).

De andre faddere var slagter Peder Riisgaard og hans hustru Kirsten, skomager Nielsens hustru Olivia, Niels Andersen af Sæby.

Johanne Maries mor (Else Christine) stammede fra Skærum sogn og Johanne Marie kom også til at bo her.

Det bemærkes, at Johanne Marie fik sin fars efternavn, altså Christensen, som fast efternavn. Siden gik det videre til min far, eftersom min farmor ikke var gift på det tidspunkt.

Torslev

Johanne Marie blev konfirmeret 4.oktober 1885 i Hørby kirke. I kirkebogen skrev man, at konfirmanden var fra Højstrup. Om moderen oplyses det, at hun var fra Skærum. Det nævnes ikke, hvor faderen, Lars Christensen, boede.

Højstrup ligger i Torslev sogn. Fra Højstrup mod nord er der kun ca. 2-3 km til Trøderup i Skærum sogn. Det må betyde, at Johanne Marie allerede som 14-årig var ude at tjene, og at hun i 1885 arbejdede i Højstrup, muligvis på Højstrupgaard.

Lars Christensen og Else Christine gik fra hinanden omkring 1872. Man kan få indtryk af, at Lars levede ensomt de sidste 25 år af sit liv.

Han døde i Sæby 21.februar 1897 og blev begravet der. I skifteretsattesten fra 22.2.1897 står, at der ingen arvinger er. Johanne Marie var på det tidspunkt 25 år.

Hørby

1.2.1890 var Johanne Marie ansat som tjenestepige i Hørby by, Hørby sogn, på ejendommen Lille Kraghede hos Hans Kristjan Povlsen – sammen med sin halvsøster, Tekla Jensen (se om denne senere).

Hørby sogn grænser mod nord til Lendum sogn, der igen grænser til Skærum sogn. – Hørby havde en fungerende jernbanestation fra 1899-1968. Stationen var blevet anlagt ca. 2 km sydøst for Hørby Kirke. - I Hørby sogn ligger herregården Hørbylund, der er kendt

fra begyndelsen af 1300-tallet. Gården Kraghede lå nordvest for Hørbylund. Jorden til Lille Kraghede var udstykket fra Kraghede i 1841 og overtaget af Søren Jensen. Denne solgte i 1858 Lille Kraghede til svigersønnen Jens Chr. Jensen, der i 1869 videresolgte gården til Hans Christian Povlsen fra Hørbylund Møllegaard. Povlsen ejede således stedet i 1890, hvor det vides, at Johanne Marie og Tekla arbejdede der.

Sammen med ejeren boede hans hustru Ane Margrete Pedersen, en søn, Povl, på 25 år, der var kommis. Af tjenestefolk var der – udover tjenestepigerne Johanne Marie og Tekla - to unge tjenestekarle: Anton Emil Nielsen og August Herman Jensen, begge 16 år gamle.

Som det skal ses senere fik Johanne Maries halvbror, Christian Jensen, også tilknytning til Hørby sogn.

Johanne Marie kan have tjent på Lille Kraghede fra 1886 til 1890.



Hørby kirke

[Bococo, 07-03-25-v3 Hørby kirke \(Frederikshavn\), CC BY-SA 3.0](#)

Astrup

Astrup er et sogn i Vennebjerg herred umiddelbart nordøst for Hjørring by. I dag er landsbyen et villakvarter øst for ringvejen omkring Hjørring.

Johanne Marie boede som tjenestepige på Enggaard i Astrup sogn d. 9. februar 1891 (timånedersdagen før datoen for fødslen af datteren Ane Johanne Marie d. 9. december 1891).



Enggaard i Astrup sogn, Vendsyssel

Bringes med tilladelse fra Historisk Arkiv, Hjørring

Ved folketællingen 1.2.1890 er hun ikke registret som bosiddende i Astrup, heller ikke som midlertidigt bosat. Så hun har formentlig været fast tilmeldt i Skærum sogn.

Proprietærgården Enggaard(en) i Astrup havde iflg. Trap: Kongeriget Danmark (1875) 16 1/8 td.hartkorn, 330 tønder land, hvoraf 80 tdr land var eng og resten agerjord. Dvs dengang en mellemstor gård. Enggaard lå syd for hovedgården Bøgsted og hørte til dennes ejerlav (matr. 1h m.fl.). Samtidig lå gården syd for vejen mellem Hjørring og Frederikshavn og nord for Uggerby Å. I dag er adressen Hjørringvej 651, 9800 Hjørring.

Gårdens navn var omkring 1920 knyttet til en i flere kredse meget omtalt spøgelseshistorie, baggrunden for hvilken tilsyneladende var skabt af én af tjenestepigerne. I hvert fald blev én af dem beskyldt for at have forårsaget spøgerierne.

Skærum (1)

Johanne Marie Christensen er ikke registreret i folketællingen 1.2.1890 i Skærum, men det er også 1 år og 10 måneder før fødslen af hendes første datter, der fandt sted i Skærum.

Johanne Maries moder, Else Christine Jensdatter, var født i Slustruphus i Skærum sogn den 12.6.1837. Hun blev skilt fra Lars Christensen og døde i Øster Vrå, Torslev sogn. Men hun blev ved sin død 20.9.1897 betegnet som ugift husejer i Lille Mosen i Trøderup (også kaldet Trøgdrup eller Trøgderup), Skærum sogn. Hun blev begravet på kirkegården i Skærum.



Skærum

Skærum kirke. Opført i midten af 1100-tallet. Våbenhuset er dog tilbygget i 1884

[Bococo](#), [Skærum kirke \(Frederikshavn\)](#), [CC BY-SA 3.0](#)

Landsbyen Trøderup (egentlig Trøgderup) bestod i 1890'erne af 4 gårde med Trøgderupgaard som den største. Navnet Trøderupgård findes stadig og det samme gør vejnavnet Trøderupvej.

Johanne Maries datter Ane Johanne Marie Christensen blev født 9.12.1891. Ved hendes dåb 18.4.1892 nævnes det at moderen var "ugifte Johanne Marie Christensen, tilhuse hos P.Jensen, Lillemose i Trøderup". Faderen var: "udlagt barnefader Ole Peter Carlsen tj(enestekar) i Lengsholm".

Der var flg. faddere: Huskone Marie Jensen, Trøderup. – Pige Hanne Christensen, Trøderup. – Ungkarl Christen Jensen, Mikkelstrup. – Karetmager Peder Jensen, Trøderup.

Af disse stednavne findes det ene, Mikkkelstrup, i Lendum sogn. Det er ikke en landsby, men en gård. På dette tidspunkt ejedes gården af enken Maren Christensen. Der var også et bestyrerpar: Chresten Christensen (ejerens søn) og Maren Andrea Jensen (hhv 24 og 25 år). Deres søn, Karl, tog i øvrigt efternavnet Mikkkelstrup. Christen Jensen er ikke registreret her i 1890 og var tilsyneladende ikke beslægtet med andre af dette navn på gården. Det er mest sandsynligt, at det drejer sig om Johanne Marie Christensens halvbror, Christen Jensen (1875-1945), der kan have tjent på denne gård i 1892.

Af personerne i øvrigt var Peder Jensen / P.Jensen i Trøderup Else Christine Jensdatters samlever, i hvis hus datteren Johanne Marie boede, i hvert fald i 1892.

Karetmager Peder Jensen er registreret i folketællingen 1890 for Skærum på en liste over midlertidigt fraværende fra sognet. Han betegnes som familiefader. Han boede i Lillemosehus. Han var da 72 år og han opholdt sig på tællingstidspunktet (1.2.1890) midlertidigt på gården Lengsholm i Lendum sogn, dvs på samme tid, hvor Ole Peter Carlsen tjente der (se nedenfor).

Lendum.: Faderen til Ane Johanne Marie var således Ole Peter Carlsen, der tjente på gården Lengsholm i Lendum sogn. Vi kan selvfølgelig ikke vide, hvilket forhold Johanne Marie havde til Lendum sogn rent geografisk, men en forbindelse var der jo.

Lengsholm var en stor gård, der i 1890'erne var på ca. 450 tdr.land. Det var en hovedgård, hvis historie går langt tilbage i tiden. Den første ejer, man kender ved navn, er Jens Vognsen, der overtog ejendommen i 1465. Fra 2001 ejes Lengsholm gods af Per Worsøe Jørgensen. Jordtilliggendet er i dag 155 ha.

Ved sønnen Jens Marinus Christensens fødsel d. 27.januar 1893 var min farmor stadig i Skærum sogn, boende i "Lillemosehuset", hvis lokalisering nu betegnes som Tomshede, og stadig boende hos Peder Jensen. Som i 1891 er barnefaderen Ole Peter Carlsen fra Lengsholm.

Tomshede er også et stednavn i Hørby og Lendum sogne.

Ved Jens Marinus' dåb d. 30.juli 1893 var én af fadderne Tekla Jensen fra Mølskov, der lå i Åsted sogn. Hun var karetmager Peder Jensens datter og halvsøster til Johanne Marie. De to piger havde tjent sammen i 1890 på gården Lille Kraghede i Hørby.

Trøderup

Bebyggelsen Trøderup kaldes i ældre kilder for Trøgderup eller Trøgdrup, et enkelt sted Tryderup.

Trøderup lå/ligger sydligst i Skærum sogn. Mod vest lå Eget hovedgård; Det meste af Trøderup hørte til Eget ejerlav, resten til Skærum Bys ejerlav. Bebyggelsen bestod af gårdene Trøgderupgaard, Nygaard, Vestergaard og Bakken samt mindre ejendomme, hvoraf de ældste identificerbare (nævnt 1870-1880) er: Begborg, Vejerbak, Birket, Lillemosen og Lillemosehus. Hertil kommer det vist nyere Blaahus.

Af de større gårde er Nygaard allerede afmærket på Videnskabernes Selskabs kort fra 1793.

Siden bliver flere ejendomme (især huse) regnet med under Trøderup, men hvilke der har hørt til den oprindelige landsby er svært at fastslå i dag. Mellem 1906 og 1911 opførtes en lang række arbejderboliger i Trøderup.

Af gårdene lå Nygaard sydvest for Trøgderupgaard og nordøst for Vestergaard. Nygaard forekommer i denne fortælling, da det er her, at to af Johanne Maries børn, Christine Marie og Jens Marinus, blev sat i pleje.

Lillemosehus er knyttet til karetmager Peder Jensen, Johanne Marie Christensens mor, Else Christine Jensdatter, og Johanne Marie selv.

Der er to moser i Skærum sogn: Store Sømose og Lille Sømose.

Ejendomsnavnene Lillemosen og Lillemosehus(et) må knytte sig til den sidste. Lille Sømose (der virkelig er lille) findes i dag nord for Trøderupvej. Som umiddelbar nabo mod sydøst ligger ejendommen Trøderupvej 20 (Bakken). Mod sydvest findes Trøderupvej 28 (Vestergaard?). Nordvest for Lille Sømose ligger Trøderupgård, der i dag har adressen Rydalvej 95.

Lillemosehuset må have ligget nær Lille Sømose. Lillemosehuset eller Lillemosen er med betydelig sikkerhed det, der i dag hedder Trøderupvej 22. Dette er matrikel 47 av, af Skærum By.

Både Vestergaard, Nygaard, Trøderupgaard og Bakken har ligget i Eget Ejerlav, mens Lille Sømose og Lillemosehuset (såvel som Begborg, Vejerbak og Birket) har ligget i Skærum By Ejerlav.

Ved Folketællingen 1870 nævnes kun Lillemosen (ejer: Jens Chr.Christensen). I 1880 oplyses ejendommenes navne ikke.

I 1890 omtales Lillemosen og Lillemosehus som 2 forskellige ejendomme med hver sin ejer (Lillemosen: Chr. Sørensen og Lillemosehus: Else Jensen (= Else Christine Jensdatter (min oldemor). Ved sin død 21.9.1897 betegnes Else Christine Jensen (her kaldet Else Christine Christensen, efter Johanne Maries far) som husejer i Lillemosen i Skærum sogn.

I 1901 nævnes Lillemosen (Chr. Sørensen) og Lillemosehus (Jensen (Peder Jensen eller Else Jensen)) (Matr.nr. 47e). Det noteres at Lillemosehus ikke er beboet på tællingstidspunktet.

Fra 1906 til 1921 nævnes kun Lillemosen. 1906 (ejer Valdemar Petersen), 1911: (Ole Christian Fransen), 1916: (Chr. Frandsen), 1921: (Niels Andersen).

1925: Lillemosen (Carl Frederik Rasmussen). – Mosehus (Antagelig Lillemosehus) (Johanne Nielsen)

1930: Lillemosen (Karl Rasmussen?).

Ovenstående "ejer" bør de fleste steder egentlig forstås som "beboer/husherre", der formentlig samtidig er ejer.

Sindal

Johanne Marie Christensen fødte d. 13.9.1894 datteren Christine Marie Christensen (opkaldt efter sin mormor). Ved dåben den 16.6.1895 er Peder Jensen stadig blandt fadderne. Hans adresse opgives nu som Lille Sømose, der ligger i den sydøstlige del af Skærum sogn. Ved fødslen i september 1894 boede Johanne Marie i Sindal sogn, nemlig i landsbyen Fjelsted. Samtidig arbejdede barnefaderen Ole Peter Carlsen som tjenestekarl på gården Ulstedbo i samme sogn.



Sindal Mølle (egentlig: Fjelsted Mølle), en vindmølle af typen tårnmølle, der blev opført i landsbyen Fjelsted, men i 1872 flyttet til Sindal

[Jürgen Howaldt](#), [Sindal-Windmill](#), [CC BY-SA 2.0 DE](#)

Landsbyen Fjelsted:

I 1890 omfattede Fjelsted 14 gårde og 57 huse, hvor der boede 80 familier med i alt 356 personer. – På 5 af gårdene var der ansat tjenestefolk. Det var gårdene tilhørende: Christen Andersen Kanstrup (2 karle), Peder Heiselbek Pedersen (3 karle, 2 piger), Jens Simoni Jørgensen (1 karl, 1 pige), Lars Christian Jensen (1 karl, 1 pige), Dusenius Mikkelsen (1 karl, 1 pige).

Johanne Marie Christensen må i 1894 have arbejdet på én af disse gårde.

I dag har bebyggelsen i Fjelsted – sydvest for Sindal - adresse på Hjørringvej, der har en stikvej gennem den tidligere landsby.

Gården Ulstedbo (eller Ulstedbogaard) lå sydvest for Sindal. Fjelsted og Ulstedbo har ligget meget tæt på hinanden.

1.februar 1890 var det en ugift, 25-årig, Christen Olesen, der var forpagter og husfader på Ulstedbo; udover ham boede der kun tjenestefolk på gården: 7 der betegnes som tjenestetyende og 1 mejerske; men ingen Ole Peter Carlsen på dette tidspunkt.

I Alf Lundbeck: "Dage med Martinus 1928-1937" beskrives en tur fra Tversted Strand til mystikeren og forfatteren Martinus Thomsens barndomshjem ved Sindal. Herfra citeres: "Ved 10-tiden naaede jeg Sindal og gjorde dér nogle højst nødvendige provianteringer, saa drejede jeg om ad landevejen til Hjørring, som jeg igen forlod en kilometer længere fremme, hvor jeg fortsatte op til højre, hvor vejen fører til Ulstedbogaard. Efter nogle faa minutters gang, hvor jeg spejdede ivrigt, fik jeg omsider øje paa Martinus' barndomshjem."

Ulstedbo var fra 1863 ejet af Mads Mortensen. Efter ham overtoges ejendommen af A. Skriver, hvis enke før 1890 bortforpagtede til Christen.Olesen.

I april 1894 blev Høgholt hovedgård af ejeren F.C.Tutein bortforpagtet til Christen Olesen på Ulstedbo. (Kilde: Thisted Amts Tidende 28.2.1894).

Forpagtningskontrakten på Ulstedbo udløb i marts (formentlig 1.april) 1895. Ejendommen blev i 1907 købt af M.Christiansen.

Chr. Olesen blev siden ejer af Korsholt i Hørmested.

I 1899 købte Chr. Olesen Høgholt. Han havde dog denne gård ganske kort tid. Den næste ejer hed Hansen, og han solgte gården videre i 1904.

Chr. Olesen ejede Korsholt til sin død i 1925.

I dag ligger Ulstedbovej i den yderste vestlige del af Sindal by.

Frederikshavn

Min farmors 4. barn udenfor ægteskab var min far, Aksel Kaj Johan Christensen, der blev født 5.8.1897 i Frederikshavn. Johanne Maries forhold til Ole Peter Carlsen var nu slut, og som min biologiske farfar blev udpeget Theodor Christian Christensen fra Frederikshavn.

Ifølge kirkebogen blev min far født på adressen Vestergade 8. Ligeledes ifølge kirkebogen havde min farmor opholdt sig i Frederikshavn i hvert fald de sidste 10 måneder før fødslen, hvilket jo betyder, at Johanne Marie og Theodor kan have mødt hinanden i denne by.

Min far blev sat i pleje som helt lille hos Jens Madsen Jensen i Vestergade 8 i Frederikshavn (hvor han også var født).

Vestergade 8 ligger i dag nær krydset mellem Vestergade og Markedsvej og i kort afstand fra Frederikshavn Sygehus. Men den gamle bygning fra 1890'erne er for længst forsvundet.

Arbejdsmand Jens Madsen Jensen (37 år, født i Flade) boede i Vestergade, nr.8, matr.nr. 104, sidehuset, stuen, ved folketællingen 1.2.1890. Sammen med ham boede hustruen Ane Petrine, f. Nielsen (38 år, f. i Skagen), og børnene Jens (13 f. i Aalborg), Ane (10, f. i Frederikshavn), Lauritz (7, f. i Flade), Johanne (4, født i Flade) og Esther (2, født i Flade).

Jens Madsen Jensen var født 26.juli 1852 i Flade sogn som søn af tjenestekarl Jens Christian Andersen og Johanne Marie Jensdatter af Bangsbrostrand. Moderen var 33 år.



Frederikshavn omkring år 1900. Vestergade ses i øverste del af billedet mellem Nørregade og Danmarksgade

I 1901 boede Jens Madsen Jensen stadig i Vestergade 8 sammen med hustruen og 2 børn.

Jeg har ikke fundet nogen familiemæssig forbindelse. Det mest sandsynlige er, at Johanne Marie har været ansat af Jens M. Jensen til at udføre husarbejde. At hun så efter fødslen har overgivet barnet til deres omsorg, vidner om en betydelig grad af tillid.

Frederikshavn er en ret ny by, der kun har været købstad siden 1818. Tidligere var det et fiskerleje med navnet Fladstrand. Lokaliteten nævnes første gang i 1572.

Byens vækst begyndte i slutningen af 1600-tallet med anlægget af et forsvarsværk bestående af skanser: Nordre og Søndre Skanse samt Citadellet, en fæstning bestående af et forsvarstårn omgivet af en mur.

Udviklingen i Frederikshavn har altid været centreret omkring havnen. Fra gammel tid var fiskeriet vigtigt, siden kom de militære anlæg, med tiden udvikledes fiskeriet, og der blev bygget en stor fiskeauktionshal. Så fulgte udviklingen i skibstrafikken med transport af gods, personer og biler til Sverige, Norge, Læsø og Hirsholmene, flådestationen, en olieterminal, en lystbådehavn og sidst men ikke mindst: skibsværfterne. (Citat fra min: Turist i Danmark (under udarb.)).

København

At min farmor kort efter fødslen drog til København for at gå i tjeneste hos overretssagfører Jacobsen må bero på en tidligere aftale herom, en aftale



Vestre Boulevard 27-29, København, Indre By. Foto september 1927

Fotograf Peter Elfelt. Institution: Københavns Museum. Samling: F-samlingen. Ingen ophavsret. Public Domain

som graviditeten blokerede for en tid. Og sagføreren ønskede åbenbart ikke at få et nyfødt barn som en del af husstanden. Johanne Maries ophold i hovedstaden varede fra 1.9.1897 til 3.2.1898. Sagfører Jacobsens adresse i København var Vestre Boulevard 29.1.

Vestre Boulevard hedder nu H.C.Andersens Boulevard. Ejendommen nr 27-29 er blevet erstattet af en moderne bygning, der rummer ATP Ejendomme. På den anden side af gaden lå Tivoli – som det stadig gør.

Den pågældende overretssagfører Jacobsen, som min farmor arbejdede for, må (iflg. Juridisk Stat fra 1897) have været Børge Esajas Bernhof Jacobsen, f. 25. april 1862 i Augustenborg, cand.jur. fra 1885 og overretssagfører i København fra 29.10.1888.

(Juridisk Stat omfattede alle på udgivelsestidspunktet (som netop var 1897) levende personer med juridisk uddannelse).

Familien boede på 3.sal i nr.29 (ikke 1.sal som anført i 1.udgave) iflg. Folketællingen fra 1.2.1901. Familien omfattede udover Børge Jacobsen selv: hustruen Signe Ingeborg, f. Hagen, født i København 10.2.1857 samt børnene Christian Frederik, Caroline og Axel, som i 1897 har været hhv. 5, 2 og 0 år. Johanne Maries arbejde har jo nok bl.a. omfattet pasningen af disse børn. Umiddelbart har jeg ikke fundet nogen forbindelse til Vendsyssel, så hvordan Johanne Marie har fået tjeneste hos en sagfører i København, må stå hen i det uvisse.

Skærum (2)

Min far blev døbt (ganske sent) i Skærum kirke, hvor Johanne Marie opholdt sig på dåbstidspunktet (19.6.1898), efter at hun var rejst fra København tilbage til Vendsyssel.

Ved dåben var gudmoderen huskone Marie Sørensen, Lillemose; Fadderne var: pige Kirstine Marie Sørensen, Lillemose; ungkarl Christian Jensen, Hørby; ungkarl Anton Larsen af Ringsholthus.

I 1901 fandtes i Trøderup både én ejendom "Lillemosen" ejet af Chr. Sørensen (boelsted med 7 personer) og en anden ejendom "Lillemosehus" ejet af en Jensen (Peder Jensen) (uden beboelse!). Matrikelnumrene blev (tilsyneladende) opgivet som 47e og 47e, altså to ejendomme/huse på samme matrikel. På et sognekort fra den tid ses matrikel 47e allersydligst i sognet.

Ringsholthus lå i Lendum Sogn. Der var en samling af gårde og huse ved navn Ringsholt samt en ejendom der hed Ringsholtmark. I 1901 nævnes som ejer af et hus i Ringsholt (matr.nr. 8b) en Anton Larsen, f. 1872, der var agerbruger. I huset var der desuden en husholderske, Ane Martine Larsen, f. 1853, (begge ugifte) samt to aftægtsfolk.

De to damer med navnet Sørensen kom således fra Lillemose(n).
I 1901 ses kun Kristine Marie Sørensen, f. 1855, boende i "Lillemosen", nu husmoder gift med ejeren Christen Sørensen.

Christian Jensen fra Hørby var min farmors halvbror, der på dette tidspunkt boede i Hørby sogn (syd for Skærum sogn). Han var søn af Else Christine Jensdatter og Peder Jensen.

Mellem 1898 og 1900 boede Johanne Marie sammen med sønnen Aksel i Skærum sogn.

I 1900 boede der ca. 600 personer i Skærum Sogn.

Vrå

Fra Skærum er min farmor i 1900 flyttet til landsbyen Borup i Vrå sogn syd for Hjørring. Borup lå nord for Vrå. I dag minder vejnavnene Borupvej og Borup Tværvej om stedet. Min farmor og sønnen Aksel boede i huset hos landmanden Jens Peter Pedersen, der var enkemand, født 13.5.1831 i Sindal. Min farmor var husbestyrerinde her. Men samtidig står der, at hun er på fattighjælp(?). Der boede ikke andre personer i huset.

Ejendommen lå på matrikel nr. 7i i Vrå sogn.

Der var i øvrigt både et Sønder Vrå og et Nørre Vrå. Kirken lå nærmest Nørre Vrå. Borup lå nordøst for Nørre Vrå. Fra Borup var der kun kort vej mod sydøst til Vrejlev Kloster. Borup hed i middelalderen Botorp.

Efter at jernbanen i 1871 var blevet ført gennem Nørre Vrå voksede byen kraftigt og udviklede sig i retning af kirken mod sydøst.

Ved tællingen i Vrå i 1901 boede kun min far, den 4-årige Aksel, sammen med min farmor. De ældre børn var alle sat i pleje.



Vestergaard i Borup, Vrå sogn (ca. 1920)

Historisk Arkiv Hjørring

Af disse børn var Ane Johanne Christensen på dette tidspunkt plejedatter hos sin morbror Jens Christinus Christensen i Skørping stationsby.

Folketællingen 1901 for Skørping sogn nævner under matrikel 1ah i Skørping Stationsby:

Jens Christinus Christensen, født i Sæby 12.11.1869, af profession ølhandler, tilflyttet sognet i 1890 fra Blenstrup (sydøst for Ålborg). – Hustruen Maren Kirstine, f. Andersen, født 21.8.1877 i Ravnkilde (nordvest for Hobro), tilflyttet sognet i 1889. – Plejedatter Ane Johanne Marie Christensen, f. 9.12.1891 i Skærum, flyttet til sognet i 1900 fra Skærum. – Aftægtskone og enke Ane Kirstine, f. Mouritsen, f. 12.11. (skal være: 13.1.) 1836 i Buderup (v.Støvring), i ægteskab 1867-1898 (5 børn). – Aftægtsmand og enkemand Peder Jensen, f. 2.2.1818 i Øster Brønderslev, tilflyttet i 1900 fra Skærum, i ægteskab 1836-1897 (8 børn).

Ane Johanne har altså boet i Skærum sogn (måske på Nygaard i Trøderup sammen med sine søskende?), før hun i 1900 blev plejebarn hos sin morbror Jens Christinus i Skørping.

Peder Jensen støder vi på mange gange i løbet af denne historie. Efter at have boet i Skærum sammen med min fars mormor, Else Christine Jensdatter, kommer han i 1900 efter samleversken/hustruens død i 1897 på aftægt hos "stedsønnen" Jens Christinus Christensen. Peder Jensen dør i Skørping i 1905.

Ane Kirstine Mouritsen var Jens Christinus' svigermor. Hun døde i 1907.

Sønnen Jens Marinus Christensen blev konfirmeret 7.4.1907 i Åsted kirke. Han var – uvist i hvilken alder – blevet sat i pleje hos gårdejer Jens Christian Larsen og hustru Christine Marie Sørensen, Nygård i Trøderup, Skærum sogn. Ved folketællingen 1911 boede Jens Marinus ikke længere på Nygaard i Trøderup. Det gjorde derimod hans søster Christine Marie.

Nygaard lå ganske kort vest for Lille Sømose og dermed Lillemosehus. Adressen er i dag Rydalvej 96, 9900 Frederikshavn.

Jens Marinus fik i sit ægteskab med Elna Marie Andersen 6 børn hvoraf 2 døtre udvandrede til USA. (se min bog: Fra Vendsyssel til Amerika. 2023).

Christine Marie Christensen var født 13.9.1894 i Sindal. Hun var altså sat i pleje og ses i 1911 på adressen Nygaard i Trøderup, Skærum sogn. Familien på denne gård var: gårdejeren og husfaderen (Jens) Christian Larsen, f. 1867, hustruen Christine Larsen, f. 1882, samt børnene: Lars Peter (f. 1903), Christen (f.1905), Niels Christian (f.1907), Adolf (f.1909). Til sidst nævnes Christine Marie Christensen, der betegnes som tjenestetyende, altså tjenestepige. Det oplyses, at hun er flyttet til Skærum sogn i 1894, altså lige efter fødslen. Der står ikke, at hun er plejedatter, og i hvert fald er hun ikke adopteret; hun har beholdt sit oprindelige navn. Betegnelsen som tyende kan sige noget om skelningen mellem plejebørn og ægtebørn i hvert fald i dette tilfælde.

Det har vel været af økonomiske grunde, at Johanne Marie Christensen måtte give sine 3 første børn fra sig. Hun var enlig mor og dertil ubemidlet. Det vides ikke, hvilken kontakt hun har haft med børnene senere i deres liv.

Jelstrup

Det var formentlig i 1901 at Johanne Marie mødte landmanden Josva Christiansen. Hermed indledtes et helt nyt kapitel i hendes liv.

Josva Christiansen var født 6.4.1861 i Højrup, Horne sogn, nær Hirtshals. Han blev døbt 20.maj 1861. Hans forældre var husmand Christjan Sørensen og Karen Pedersdatter fra Højrup. Faddere ved dåben: Christen Sørensens hustru, pigen Kirstine Pedersdatter, gårdmand Niels Christiansen, husmand Christen Sand(?) og ungkarl Niels Chr. Christiansen (Josvas ældre bror), alle fra Horne sogn. I 1880 (ved hans søstersøns dåb) tjente han på Skovgaard i Asdal. Senere boede han i Vrejlev, hvorfra han i 1888 kom til Jelstrup sogn.

Den 1.2.1890 boede han i Jelstrup by, under trossamfund er der anført "fritænker". Han var 29 år, husmand og husfader (og kaldes i øvrigt Christensen i folketællingen). Samboende med ham ses Ane Pedersen, 48 år, født i Torslev sogn. Hun kaldes husmoder. Der står om dem begge, at de er gift.

I 1901 (1.februar) var der 3 personer i husstanden i Jelstrup. Udover Josva (der nu betegnes som ugift) nævnes som husmoder Ane Marie Christiansen, også ugift, f. 28.9.1876 i Hjørring. Hun rejste til sognet i 1900 fra St.Olai sogn i Hjørring. Desuden var der et barn, en dreng, Henry Janus Ludvig Christiansen, f. 27.8.1899 i Hjørring, også tilflyttet i 1900 fra St.Olai. Drengen var Ane Maries søn, født uden for ægteskab.

Jelstrup sogn ligger sydvest for Hjørring by og nord for Børglum sogn. I 1800-tallet fandtes bebyggelserne: Bakholm, Gølstrup, Gølstrup Hede, Hundeleiv, Jelstrup og Nørgårde. Men det var et rent landbrugsområde, og gårdene og husene var ikke samlet i landsbyerne. I dag er Hundeleiv den eneste bymæssige bebyggelse. Gølstrup er den næststørste bebyggelse. Jelstrup kirke (en granitkirke fra omkring 1200) ligger ret ensomt, hvor Jelstrup Kirkevej møder Jelstrupvej.



Jelstrup kirke

[Bococo, 07-03-26-o2 Jelstrup kirke \(Hjørring\), CC BY-SA 3.0](#)

Ved folketællingen 1.2.1906 ses Josva Christiansen boende som husejer i Jelstrup sammen med Johanne Marie Christensen og Aksel Kaj Christensen samt 2 døtre – fællesbørn – født uden for ægteskab. På tællingstidspunktet er Josva og Johanne Marie stadig ikke gift.

De to døtre var:

Karen Marie Kirstine Dorthea Christiansen, f. 17.2.1902. Hun blev (formentlig) opkaldt efter: sin farmor (Karen), sin mor (Marie) og sin tante (farbrors hustru) (Dorthea).

Både Karen Marie og Karoline Kristine fik først deres mors efternavn, Christensen, der siden er blevet rettet til Christiansen. Ansøgningen om navneforandring blev (for Karen) indgivet 24.2.1903 men først godkendt af biskoppen 10.12.1910. Karen Marie blev døbt 19.1.1911.

Den sene dåb skyldes Josvas modvilje mod kirken. Han blev udmeldt i 1906, men indmeldt igen 17.1.1911. Samme baggrund havde den borgerlige vielse i 1906.

Karen Marie blev konfirmeret 9.4.1916 i Jelstrup. – Ved den forudgående folketælling fra den 1.februar 1916 er Karen Marie ikke opført som boende hos familien. Karoline Kristine kaldes her alene Krestine, og hendes fødselsdato er opgivet som 27.3.1905; det skal være 1904.

Det bemærkes at Josva her omtales med efternavnene Degn Christiansen. Navnet Degn går tilbage til Josvas farfar Søren Mikkelsen Degn og dennes far Michel Christensen Degn, men går måske endnu længere tilbage. Af Josva og Johanne Maries børn blev navnet givet til Niels Christian Degn Christiansen, der gav det videre til 5 af sine 6 børn.

Karoline Kristine Louise Christiansen

Karoline Kristine Louise Christiansen blev født i Jelstrup 27.marts 1904 og døbt d. 19.1.1911. I folketællingen 1906 i Jelstrup by, Jelstrup sogn, nævnes: Josva, Johanne Marie og børnene: Aksel, Karen Marie og Kristine Karoline. - På dette tidspunkt i 1906 er Josva og Johanne Marie endnu ugifte. Josva betegnes som husejer.

Betegnelsen "hus" og "husejer" behøver ikke at betyde byhus eller "gadehus". Der kan sagtens have været lidt jord og lidt dyrehold på stedet.

Mellem 1918 og 1921 er Karoline flyttet hjemmefra. Hun giftede sig 18.5.1935 med Oscar Meyer (f.23.12.1901), og de fik en datter. Ved sin død i febr. 1986 boede Oscar Meyer på Elmevej 42 i Frederikshavn.

Vielsen mellem Josva Christiansen og Johanne Marie Christensen fandt sted torsdag den 14.juni 1906 kl. 10 på Hjørring Rådhus. Handlingen blev forestået af herredsfoged i Vennebjerg Herred, byfoged og borgmester Hjørring (der var den samme person) Otto C.Knudsen.

I herredsfogedens protokol over borgerlige vielser bruges ordet Thinghus/Tinghus. Der menes dog formentlig rådhuset fra 1834, der tidligere også var tinghus, mens et nyt ting- og arresthus var blevet etableret i 1886.

Josva betegnes som "af Jelstrup", mens Johanne Marie betegnes som "(af) Ny Bomhus i Aastrup".



Det gamle rådhus i Hjørring

[De-okin](#), [Rådhus Hjørring](#), [CC BY-SA 3.0](#)

Adskillige dokumenter var fremlagt fra begge parter. Parterne havde den 4.maj indleveret en begæring om vielse, der var blev læst på Vennebjerg Herredsting den 7.maj. - Dokumenterne omfattede:

Fra brudgommen: Skudsmålsbog, bl.a. personlige data og dato for vaccination. – Skudsmålsbogen, der egentlig var for tyende, fungerede åbenbart også som legitimationsdokument for andre.

Fra bruden: dåbsattest og vaccinationsattest

Attest fra sognepræsten i Jelstrup, hvori det oplyses, at Josva Christiansen den 4.maj 1906 er udtrådt af Folkekirken.

Skrivelse fra førstelærer Chr. Hansen ved Horne Skole, hvoraf det fremgår, at Josva Christiansen har afsluttet sin skolegang 5.4.1875 i en alder af 14 år.

Forlovelsesattest udstedt af gårdejer Jens Sørensen, Vestergaard, og teglbrænder Jens Johansen, Gjølstrup.

Attest af 6.5.1906, ifølge hvilken Josva Christiansen anerkendes som forsørgelsesberettiget i Jelstrup-Lyngby Kommune, men hvoraf det også fremgår, at han i de sidste 5 år ikke har nydt fattighjælp, der ikke er tilbagebetalt.

Desuden erklærede brudeparret, at de har 2 fællesbørn, og at disse børn såvel som de børn, der senere måtte blive født, vil blive opdraget i Folkekirkens lære. Dette punkt har Josva næppe været tilfreds med.

(Se selve dokumentet vedr. vielsen i kopien af vielsesprotokollen som bilag sidst i denne bog).

I vielsesprotokollen fra juni 1906 anføres Josva Christiansen naturligt nok som "af Jelstrup", mens Johanne Marie Christensen anføres med adressen: "Ny Bomhus i Aastrup". Men ved folketællingen fra februar samme år er hun talt sammen med Josva i Jelstrup. Begge dele kan vel ikke være rigtige. Henvisningen til Aastrup kan jeg ikke forklare. Aastrup er først og fremmest en herregård, der ligger i Sankt Hans Sogn, dvs. ved Hjørring.

En forespørgsel til Historisk Arkiv, Hjørring, gav flg. svar fra arkivar Helle Thrane: "Umiddelbart kan man forestille sig, at hendes ophold ved Aastrup har været af meget midlertidig karakter. Jeg har heller ikke direkte kunnet finde noget om "Ny Bomhus i Aastrup". Jeg kan dog se at der i Åstrup Hovedgårds arkiv (A 4922) ligger et dokument omkr. Kongelig bevilling til at opkræve bropenge ved Åstrups broer og vadesteder, til vedligeholdelse af disse (fra årene 1751, 1783, 1793, 1802, 1812). Så mon ikke bomhuset er beboelses- og tjenestested for den person der skulle opkræve bropengene".

De to hidtidige børn, Karen Marie og Karoline Kristine, anføres i kirkebøgerne – hhv. 1902 og 1904 – som født i Jelstrup.



Amtmandsboligen Hjørring, tegnet 1910

Sønnen Niels Christian Degn Christiansen blev født 15.10.1906. Barnets navn blev anmeldt til kirkebogen af faderen den 16.okt.1906. Dåben fandt sted 19.1.1911.

Ved dåben var der disse faddere: Gårdmand Martin Jensen og hustru Louise Kristine Jensen af Rubjerg, forpagter af Jelstrup præstegård Lars Jensen Larsen, lærer Harald Gustav Valdemar Ishøj, Jelstrup.

Niels Christian blev konfirmeret i Jelstrup kirke 3.10.1920.

Niels Christian flyttede hjemmefra mellem 1916 og 1921. Han giftede sig med Kirstine (1904-1978) fra Hirtshals og de fik syv børn: Aksel, Jens, Niels, Kirsten, Lisbeth, Birthe og Povl. Ved Niels Christians 70-års fødselsdag i 1976 boede familien på Vinthersvej 35 i Frederikshavn.

Vinthersvej er en nordlig sidevej til Brønderslevvej.

Niels Christian døde i Frederikshavn 30.3.1996. Hans mellemnavn Degn kommer fra Josva's farfar og oldefar, der begge bar dette navn (som efternavn). Josva selv fik ikke navnet ved dåben.

Laurits Peter Christiansen blev født den 2.april 1910. Han blev døbt samme dag som broderen Niels Christian, og fadderne var de samme.

Der ses ikke nogen konfirmationsdato for Laurits Peter i kirkebogen for Jelstrup mellem 1920 og 1929. Ifølge folketællingen boede han stadig i Jelstrup sogn i 1930. Ved folketællingen 5.11.1940 – altså under den tyske besættelse - opholdt han sig midlertidigt på gården Gammeltoft ved Holstebro hos sin halvbror, Aksel Christensen (min far).

Ved folketællingen 1.2.1911 for Jelstrup sogn nævnes under Jelstrup by: 1. Josva Christiansen, f. 6.4.1861 i Horne sogn og tilflyttet i 1880 fra Vrejlev; i Jelstrup er han landbruger. 2. Johanne Marie Christiansen, der er kommet til sognet i 1901 fra Vrå sogn. 3. Karen Marie Christiansen, 4. Karoline Kristine Christiansen. 5. Niels Christian Christiansen. 6. Laurits Peter Christiansen – med de kendte data.

Ida Louise Christiansen blev født 3.12.1913 som ægteparrets sidste barn.

Ved hendes dåb 31.5.1914 var følgende faddere: Pige Kristine Marie Christensen af Guldbækskjær, Åsted sogn, Ungkarl Jens Marinus Christensen af Nygaard, Skærum sogn, Ungkarl Aksel Kaj Johan Christensen af Hundeleve, Jelstrup sogn, Fru Marie Langhoff, Jelstrup præstegård, Lærer Harald Ishøy, Jelstrup skole. - Lærer Harald Ishøy (eller Ishøj) har vi mødt før som fadder. Jens Marinus Christensen er halvbror til moderen Johanne Marie Christiansen. Aksel Christensen (min far) var halvbror til dåbsbarnet Ida Louise. Han arbejdede på en gård i Hundeleve (ca. 2 km øst for Jelstrup).

I kirkelig henseende har landsbyen Hundeleve altid hørt under Jelstrup sogn. Derimod hørte fæstebønderne her i gammel tid under godset Sejlstrupgaard i nabosognet Sejlstrup. Udflytningen af gårdene i Hundeleve skete ganske sent. I dag minder navnet Hundeleve Fælled stadig om den gamle landsbys fælles græsgang.

Ida Louise blev konfirmeret 15.4.1928 i Jelstrup kirke.

I 1915 blev sønnen Jens Marinus Christensen gift. Hans hustru var Elna Marie Agerbak; hun boede i Volstrup, men var født i Ellidshøj; vielsen fandt sted 12.9.1915 i Volstrup kirke (umiddelbart vest for Sæby). Forloverne ved vielsen var brudens far, Jens Christian Agerbak, Knæverhede, Volstrup, og gårdejer Jens Kristian Larsen, Skærum.

I februar 1916 var der følgende børn i husstanden: Karoline, Niels Christian, Laurits og Ida. – Aksel er ude at tjene, men er ikke mere i Hundeleiv.

Karen Marie Christensen registreredes også i folketællingen for Jelstrup, men som tyende på en anden adresse, nemlig Jelstrup præstegård. Forpagteren der, Lars Jensen Larsen var fadder ved Niels Christians dåb. Præsten i Jelstrup var Harald Langhoff, og hans hustru hed Kirsten Marie Christensen Langhoff. Hun var fadder ved Ida Louises dåb.

Karen Marie arbejdede på præstegården, altså med forpagteren som arbejdsgiver, med husgerning og som hyrde. Udover ægteparret Lars Larsen og Marie Larsen, f. Nielsen, var der i husstanden 2 børn: Katrine og Niels. Af tyende var der udover Karen Marie 2 andre tjenestefolk: Christian Peter Pedersen og Anna Nielsen.

I 1922 d. 21. april blev datteren Kristine Marie Christensen (1894-1986) i Frederikshavn Kirke gift med gartner Hans Bernhardt Johansen af Frederikshavn (født 28.7.1888). Vielsen nævnes i Frederikshavns Avis af samme dato. – Vidner ved vielsen var sadelmager Christian Sørensen, Rydal, og handelsgartner Jens Martin Johannes Johansen af Frederikshavn. Sidstnævnte var brudgommens far. Rydal er en landsby i Åsted sogn, øst for Skærum. - Kristine Marie boede på dette tidspunkt i Frederikshavn.

Den 5. november 1930 boede Hans Bernhardt på Emilievej 25 med en ny hustru: Anna Johansen. På denne adresse havde han i august samme år åbnet en blomsterforretning.

Kristine Marie og Bernhardt Johansen blev skilt mellem 1922 og 1930.

I 1923 blev Karen Marie Christensen gift med fisker Peter Augustinus Nielsen. Denne var født 2.6.1899 i Bagterp ved Hjørring – nu en sydlig bydel af Hjørring. Ægteparret bosatte sig på Vestergade 46, forhuset 1.sal i Frederikshavn, hvor de opholdt sig ved folketællingen 5.11.1925.

I 1930 var deres adresse Kattevad, Aalborg, hvor de boede i nr. 28, stuen tv. Der var ingen børn.

Ved folketællingen 5.11.1925 var følgende til stede i hjemmet i Jelstrup:
Josva, Johanne Marie, Laurits og Ida.

I 1928 bliver Johanne Marie og Josvas søn, Niels Christian Degn Christiansen gift. Hustruen er Kirstine Christiansen (hendes pigenavn) fra Hirtshals. Vielsen fandt sted 6.maj 1928 i St.Olai Kirke i Hjørring. Niels Christian var på det tidspunkt tjenestekarl og bruden var husassistent og havde adresse i Tornby sogn (syd for Hirtshals). Forlovere var fodermester Jens Arildsen Christiansen og hustru Vilhelmine fra Smidstrup i Vejby sogn. Jens Arildsen Christiansen må være brudens broder.

1930:

Datteren Kristine Marie Christensen (1894-1986) blev 12.8.1930 i Frederikshavn borgerligt gift med Martin Brøndberg (1885-1973) fra Frederikshavn. Kristine var husbestyrerinde og Martin Brøndberg var repræsentant for firmaet Husqvarna. Borgmesteren i Frederikshavn forrettede vielsen. Kristine kaldtes her Kristine Marie Johansen, idet hun havde været gift med Hans Bernhardt Johansen fra 1922 og igen skilt fra ham – på et tidspunkt før august 1930.

Ved folketællingen 5.11.1930 boede Brøndberg-familien i Vestergade 46, 2.opgang, 1. th. i Frederikshavn, dvs ægteparret samt 2 døtre: Rita Christensen, f. 24.8.1927 i Flade, og Ruth Christensen, f. 6.4.1928 i Frederikshavn. Moderens og pigernes adresse var d. 5.11.1929: Mosevej i Gærum.

Gærum-området har i oldtiden været ganske tæt beboet, hvorom vidner det usædvanligt store antal af fortidsminder: langdysser, jættestue, omkring 36 gravhøje og en stenkreds. Gærum sogn er et sydøstligt nabosogn til Åsted og Skærum. Gærumgaard (matr 23a) var hovedgård for området. De almindelige bøndergårde i den gamle landsby er nu for længst udflyttet og er i dag erstattet af et lille moderne, velfungerende landsbysamfund. Omkring 1930 var der ca. 600 indbyggere i sognet.



Toldhuset i Frederikshavn

[Tomasz Sienicki](#) [user: [tsca](#), mail: tomasz.sienicki@gmail.com], [Toldhuset \(Frederikshavn\) 2005](#), [CC BY-SA 3.0](#)

5.11.1930 bor kun Josva, Johanne Marie og Laurits sammen i Jelstrup.

1932:

Datteren Karen Marie Kirstine Dorthea Christiansen blev i 1932 i Aalborg både kirkeligt (ikke fundet i kirkebøgerne) og borgerlig viet til Ejnar Christian Poulsen. Den borgerlige vielse fandt sted 10.5.1932. Brudgommen var skomager og boede på Poul Paghsgade 16 i Ålborg. Brudens efternavn opgives her som Nielsen, idet hun tidligere havde været gift med Peter Augustinus Nielsen.

Karen Marie betegnes som arbejderske og hendes adresse var Algade 11 i Ålborg. I forbindelse med vielsen – der blev foretaget af borgmesteren i Ålborg – var der fremlagt en kongelig bevilling af 14.8.1931 angående opløsningen af Karen Maries tidligere ægteskab.

Den 24.juni 1933 blev Josva og Johanne Maries datter Ida Louise Christiansen gift i Flade kirke med Kaj Hoffmann Ellesgaard (1908-1992).

Kaj Ellesgaard var ungkarl fra Øster Flade, søn af bryggeriarbejder Niels Marinus Nielsen fra Hjørring. Om Ida Louise står der, at hun er "af Øster Flade". Som vidner optræder brudgommens forældre. – I 1940 boede ægteparret på Søndergade i Frederikshavn, siden på Frihedsvej i Frederikshavn. Kaj Ellesgaard arbejdede på Frederikshavn Fiskeauktion.

Kaj Ellesgaard døde 14.3.1992, Ida Ellesgaard den 24.2.1996.

Sønnen Aksel Kaj Johan Christensen (min far) var før februar 1911, som 13-årig, flyttet hjemmefra (Jelstrup) og arbejdede på en gård i landsbyen Hundeleiv i Jelstrup sogn.

Gårdens ejer var Steffen Christensen Krog, f. 19.2.1848 i Jelstrup. Hans hustru var Kirstine Krog, f. 1858. Der var én søn: Christen Krog, f. 1891. I husstanden var der yderligere 2 kvindelige slægtninge, hvoraf den ene, Maren Kirstine Christensen, f. 1829, var på aftægt. Af tjenestefolk var der 2: Aksel Christensen samt en pige, Anna Thomsen, 29 år.

I 1914 arbejdede han stadig i Hundeleiv. I 1916 er der en enkelt udskiftning i gårdejer Krogs hussstand i Hundeleiv, idet Aksel Christensen ikke længere arbejdede der. I stedet er sønnen Christen anført som tyende.

Aksel Christensen blev 29.marts 1935 gift i Tørring kirke med plejerske Martha Dorthea Nissen (1897-1950) (min mor); hun boede i Tørring by og var født i Skærlund ved Brande, Vejle amt. Aksel var ungkarl og gårdbestyrer i Tørring. Vidnerne var gårdejer Hans Kristian Kristiansen og malermester Laurits Mølgaard, begge fra Tørring. Der forelå en attest fra sognefogeden i Tørring af 7.3.1935. Aksel og Martha flyttede til Holstebro, hvor de havde ejendommen Gammeltoft, siden – i 1947 – til Gadbjerg, hvor ejendommen Spangshus blev deres sidste hjem. Min søster, Mette Johanne Plum, f. Christensen, født i Tørring, blev opkaldt efter vores farmor (Johanne Marie) og vores mormor (Mette Madsen). Mine egne fornavne har jeg fra vores morfar (Christian Nissen).

"Gammeltoft" ved Holstebro var en mindre gård, hvis jord lå mellem åen (Storå, der under krigen blev opstemmet til en sø, "Vandkraftsøen") og Østre Plantage mod nord. I dag er området et boligkvarter i Holstebro, og gårdens stuehus – stadig genkendeligt – ligger som en villa på Parkvej.

Ejendommen "Spangshus" ved Gadbjerg var et beskedent husmandssted, beliggende på Tofthøj Mark mellem landsbyen Tofthøj og stationsbyen Gadbjerg. Der var agerjord omkring ejendommen, et stykke eng andetsteds og et par strimler jord langs jernbanen, lejet af DSB. Efter en brand er de to udlænger forsvundet. Tilbage står stuehuset i meget ændret form. En ejendom med dette navn er omtalt allerede i 1773. - I dag er området et industri kvarter. – I litteraturlisten henvises til mine skrifter om disse to ejendomme.

I 1931 annoncerede Josva Christiansen flere gange efter en husbestyrerinde (Vendsyssel Tidende 22.7., 27.7., 3.8., 6.8., 7.8.): "Husbestyrerinde. En ældre pige eller enke kan få plads straks hos en ældre mand. Der er 3 køer at malke".

Den 21.10.1931 er Josva Christiansens annonce lidt ændret: "En ældre pige eller enke kan få plads som husbestyrerinde 1ste november. Josva Christiansen, Jelstrup pr. Gølstrup". Køerne nævnes ikke mere. Måske er de blevet solgt.

5.november 1940 registreredes Josva Christiansen som boende uden familie, men med en husholderske: Ane Johanne Christensen (f. 22.8.1888 i Volstrup) på matr. 5b i Jelstrup by. Matrikel 5b lå tilsyneladende vestligt i byen. Josva fik dengang aldersrente.

I 1944 (Vendsyssel Tidende 23.10. m.fl.) forsøgte Josva at sælge sit hus. Han skriver i annoncen, at der er 1 td.land og at ejendommen egner sig godt til gartneri.

Josva døde 22.8.1946 i Jelstrup. Han blev begravet 26.8.1946 på Frederikshavn kirkegård ligesom Johanne Marie var blevet 8 år tidligere.

Dødsattesten var udstedt 22.8.1946. Attesten fra Hjørring Skifteret var udstedt 23.8.1946.

Efter Josvas død blev hans og familiens hus i Jelstrup sat til salg af arvingerne. Der var en salgsannonce i Vendsyssel Tidende 15.11.1946, i henhold til hvilken "det Josva Christiansen tilhørende hus til salg. Kan indflyttes med det samme. Areal ca 1 td land. Kan købes billigt når handelen kan ske straks". Henvendelse skulle ske til Chr.Degn Christiansen, Nr.Letholt, Understed pr.Frederikshavn

Kontaktpersonen er således Josva og Johanne Maries søn, født i 1906. Nørre Letholt var en ejendom i Understed sogn. Niels Christian havde tidligere boet på Engvej i Flade sogn, senere en del af Frederikshavn by. I 1940 var hans og familiens (faderen, hustruen og 5

børn) adresse: "Håbet", (Flade) Engvej, Frederikshavn (matrikel 21 be). Huset ved Engvej må have ligget ganske kort vej nord for Hjørringvej.

Huset blev åbenbart ikke solgt straks, og der en ny annonce i Vendsyssel Tidende. Hjørring 10.6.1947. Ejendommen kaldes "Et hus ved Jelstrup kirke. ... Ældre velholdt hus med to stuer mv. Ca 1 td.land have".

Josva og Johanne Marie blev separeret mellem 1930 og 1931, tilsyneladende omkring juli 1931, idet Josvas første, kendte annonce om ansættelse af en husbestyrerinde blev trykt 22.7.1931.

Flade

Efter sin separation fra Josva Christiansen boede Johanne Marie i Flade sogn, hvor hun døde d. 24.april 1938. Hendes sidste adresse var Engvej i Flade sogn. Vejen – Flade Engvej - går i dag gennem den nordvestlige del af Frederikshavn By og forbinder Hjørringvej og Vendsysselvej. Ved sin død betegnes Johanne Marie som separeret, dvs. at en formel skilsmisse ikke havde fundet sted.

Johanne Marie har givetvis boet hos sønnen Niels Christian Degn Christiansen, der havde adresse på Flade Engvej – eller blot Engvej - i et hus med navnet "Haabet" omkring dette tidspunkt.

Min farmor blev begravet 28.april 1938 på Frederikshavn kirkegård.

En dødsannonce blev bragt i Vendsyssel Tidende 27.4.1938:



Kopien er desværre utydelig, men der står:

.....

Vor kære moder, svigemoder og bedstemoder

Johanne Marie Kristiansen

Døde fra os i aftes.

Engvej, Ø.Flade den 25.april 1938

Kristine og Kristian Kristiansen

Begravelsen foregår fra hjemmet torsdag den 28.april kl. 1½ eftermiddag. Fra Frederikshavn gamle kirke kl.3

.....

Det har altid været mig en gåde, hvorfra min farmor – eller hendes mor – fik idéen til, at min far skulle have sine tre fornavne: Aksel Kaj Johan. Mig bekendt findes disse navne ikke hos nogen mandlige medlemmer i hverken den nærmere eller fjernere del af familien – inden for en rimelig tidshorisont.

Men navnet Johan kan jo sagtens være en mandlig form for min farmors eget fornavn: Johanne.

Derimod er min fars første navn, Aksel, gået i arv til min halvfætter, Aksel Degn Christiansen, søn af Niels Christian og Kirstine Degn Christiansen.

Johanne Marie Christensens helsøskende – med deres børn

Johanne Marie Christensen havde følgende helsøskende:

Christiane Christensen (1864-1952)

Johanne Maries søster Christiane Christensen var født i Sæby 23.10.1864, men moderen var hjemmehørende i Trøderup, Skærum sogn. Dåben fandt sted 6.11.1864 i Skærum kirke. Fødestedet fremgår af kirkebogen, hvor der står, at hun har fødehjem i Sæby, dvs. at fødslen er foregået på et hjem for fødende i denne by, enten privat eller offentligt, og ikke i moderens hjem.

Christiane flyttede til Hadsund, formentlig mellem 1880 og 1885, idet hun ikke forekommer i folketællingen for Hadsund 1880. Herfra flyttede hun til Skørping (1885).

Her blev hun i 1888 (20.3.) gift med Anton Christensen (1860-1925), der stammede fra Nr. Tranders sogn. Vidnerne var sognefoged Christian Christensen Grøndahl og vognmand Søren Peter Christoffersen, begge af Skørping Stationsby.

Christiane havde en stilling som klasselotterikollektør.

1.februar 1901 boede ægteparret i Skørping. Anton Christensen var på dette tidspunkt beskæftiget som detaillist (detailhandler). De var begge flyttet til Skørping fra Hadsund i 1885. De havde i 1901 et plejebarn: Jens Peter Pedersen (f. 6.4.1887 i Aalborg).

Anton Christensen døde 9.marts 1925 i Skørping Stationsby. Christiane Christensen døde 24.december 1952 i samme by.

Anton og Christiane blev begravet sammen på Skørping Ny Kirkegård. Den oprindelige sten over Anton Christensen blev rejst af Skørping Sangforening.

Skørping beliggende i det centrale Himmerland, midt mellem Aalborg og Hobro, bestod omkring 1900 af den oprindelige landsby omkring kirken, nu kaldet Gammel Skørping, og (mod syd) Skørping Stationsby. Jernbanen var kommet til Skørping i 1869. I stationsbyen opførtes i 1914 en kirke: Skørping Nykirke. – Af de relativt få personer blandt min farmors nærmeste efterkommere, der endte med at bosætte sig uden for Vendsyssel, blev Skørping for de fleste det nye hjem.

Jens Christinus Christensen (1869-?)

Sønnen Jens Christinus Christensen blev født 12.11.1869 i Sæby.

Mellem 1890 og 1896 flyttede han til Blenstrup og derfra til Skørping. I februar 1890 er han endnu ikke bosat i Blenstrup.

22.8.1897 blev han gift i Skørping med Maren Kirstine, f.Andersen (f.1877). Bruden var datter af maltgører Anders Johannes Andersen og hustru Ane Kirstine Mouritzen fra Skørping. Vidnerne var brudens far samt træhandler Anton Christensen også fra Skørping Stationsby – dvs. brudgommens svoger.

I 1901 boede han i Skørping Stationsby sammen med hustruen.

Da jernbanen kom til i 1869 voksede stationsbyen Skørping op ca 2 km syd for den gamle landsby. Kirkebyen blev herefter kaldt Gammel Skørping.

I 1904 nævnes han som grønthandler.

I 1904 (9.3.) fødtes sønnen Thorvald Christian Johannes Christensen. Dåben fandt sted 5.6.1904 i Skørping Kirke. Faddere var: forældrene; karetmager Christen Andersen (barnets morbror); rejsebud Christen Jensen (faderens halvbror); Anthon Christensens hustru Christiane Christiansen (dvs. barnets faster) – alle af Skørping Stationsby. Thorvald blev gift med Julie Kristine fra Hasseris. De fik 1 søn og 2 døtre.

Datteren Ellen Johanne Christensen blev født 16.12.1909 og døbt i Skørping 27.3.1910. Faddere ved dåben var uddeler Anton Christensen (fasters mand); rejsebud Christen Jensen (faders halvbror); husejer Christen Andersen (morbror); maltgører Christen Andersens hustru Dagmar Wulff (morbrors hustru); ungpige Anna Andersen fra Valsgaard.

Ellen Johanne nåede at fylde 100 år og døde 27. juli 2010.

Den anden søn, Henry Christian Christensen, fødtes 17.8.1911. Ved dåben i Fræer Kirke (nordøst for Skørping Stationsby) var

fadderne barnets forældre samt rejsebud Christen Jensens (faderens halvbror) hustru Maren Birgitte Jensen, f. Jespersen; karetmager Christian (Christen) Andersen (morbror); maltgører Christen Mouritz Andersen (morbror).

Henry Christian Christensen døde 20.1.1986 og blev begravet på Garnisons Kirkegaard i København.

Den tredje søn, Anders Johannes Christensen blev født 14.2.1914 i Skørping. Dåben fandt sted 31.maj 1914 i Skørping Nykirke. Denne kirke var bygget i 1912-1914 i Skørping Stationsby for at supplere middelalderkirken i Gammel Skørping. Fadderne ved dåben var: Husejer Frederik Mouritsen og hustru Louise, f. Henningsen, Ålborg; maltgører Christen Mourits Andersen, Skørping St. (morbror); enke Anna Andersen, f. Nielsen, Valsgård; fhv. uddeler Anton Christensen, Skørping St. (fasters mand). - Anders Johannes Christensen døde 19.12.2002.



Fra Sverrigårdsvej i Skørping Stationsby med jernbanestationen til højre. - [Hubertus45](#), [Sverrigårdsvej, Skørping 2007](#), [CC BY-SA 3.0](#)

Johanne Marie Christensens halvsøskende – med deres fader og deres børn

Johanne Marie Christensen havde en række halvsøskende, børn af forbindelsen mellem moderen Else Christine Jensdatter og Peder Jensen. Det var: Tekla Svensson, f. Jensen, Christen Jensen, Martin Jensen, Mette Marie Jensen og Christian Jensen.

Peder Jensens (20.2.1819-26.8.1905) forældre var fra Øster Brønderslev og både han og hans 6 søskende var født der; hans farfar var derimod fra Volstrup.



Øster Brønderslev kirke

© 2009 by [Tomasz Sienicki](#) [user: [tsca](#), mail: [tomasz.sienicki at gmail.com](mailto:tomasz.sienicki@gmail.com)], [Øster Brønderslev Kirke-8](#), [CC BY 3.0](#)

Peder Jensen blev konfirmeret i den nærliggende Hallund kirke 14.4.1833.

I 1845 var Peder Jensen i lære som karetmager i Ålborg. I 1846 (27.dec.) blev Peder Jensen gift i Sindal med Mariane Mortensdatter (f.ca. 1816). Han arbejdede da som karetmager på Baggesvogn gods ved Sindal. Mariane Mortensdatter arbejdede samme sted. De havde lært hinanden at kende da de tjente sammen i Ajstrup sogn på hovedgården Gammel Vraa omkring 1840.

Gammel Vraa fik status som hovedgård i slutningen af 1500-tallet. Caroline Elisabeth Bolt havde ejet gården 1815-1819. Efter hendes død overgik ejendommen til hendes arvinger. Fra 1842 overtog Arent Schönau Gammel Vraa.

Peder Jensen og Mariane fik 5 børn mellem 1847 og 1859: Julius, Marie, Louise, Petra og Christine. Af disse blev Julius født i Sindal, Marie og Louise i Frederikshavn, Petra og Christine i Lendum. Familien med alle 5 børn boede stadig i Lendum i 1860. Peder Jensen betegnes her som hjulmand.

Peder Jensen er registreret i folketællingen for Sæby 1.2.1870; han boede da i Vestergade 94, sidehuset. Han var da 51 år, husfader og karetmager. Det angives, at han er gift, men en ægtefælle nævnes ikke. Sammen med ham boede en ung mand på 24 år, Frederik Wilhelm Hellmann; hans stilling i huset var "tjenende"; han var givetvis ansat som lærling eller svend i karetmagerværkstedet.

Vestergade 94 lå i ganske kort afstand fra nr. 123 i sidegaden Krystalgade, hvor Lars Christensen og Else Christine Jensdatter boede.

Som andetsteds anført kaldtes Peder Jensen også hjulmager eller hjulmand. Den nyere betegnelse, karetmager eller hjul- og karetmager, angiver bedre, at karetmageren både lavede hjul og vognkasser til hestevogne.

1.februar 1890 blev Peder Jensen registreret med midlertidigt ophold på gården Lengsholm i Lendum sogn, men med fast adresse i Lillemosehus i Skærum sogn.

Johanne Marie Christensen har ikke haft megen kontakt med sin far, da forældrene gik fra hinanden et par år efter at hun var født. Men som barn og ung havde hun hele tiden kontakt med sin stedfar, Peder Jensen, og sine halvsøskende.

Tekla Jensen fødtes 26.9.1873 i Sæby. Hun var det første af Peder Jensen og Else Christine Jensdatters fælles børn. Forholdet mellem Else Christine og Lars Christensen må således være ophørt mellem 1871 og 1873. Tekla blev først døbt 12. juli 1874 i Sæby kirke. Her nævnes hjulmager Peder Jensen, Sæby, som udlagt barnefader. Fadderne var: kone Johanne Marie Jensen fra Aadsted (Åsted); pige Mette M. Jensen fra Sæby; Christen Møller af Hørby; ungkarl Jørgen Jensen af Hørby; hjulmand Jens Nielsen, Aadsted (Åsted).

Tekla blev konfirmeret 2.10.1887 i Hørby kirke. Der er en indføring herom både i Hørby og Skærum kirkebog. I kirkebogen for Skærum står at den udlagte barnefader til konfirmanden er/var hjulmand Peder Jensen, der nu (i 1887) boede på Trøderup Hede. Der står også at konfirmanden boede hos forældrene på Trøderup Hede. I kirkebogen for Hørby er der i feltet beregnet til navne på forældre eller "huusbondens eller pleieforældrenes navne" anført "Else Kristine Jensen, Skjærum" samt "gaardejer Kehlet Bruun og Hustru Dorteia". Det må vel betyde, at Kehlet Bruun var arbejdsgiver for Else Christine Jensdatter på dette tidspunkt. Det er vel også grunden til, at Tekla blev konfirmeret i Hørby og ikke i Skærum.

Gårdejer Bruun i Hørby var Johan Christian Kehlet Bruun, der ejede gården Dansbjerg i Hørby. Hans hustru var Dorteia Marie Sørensdatter. Johan Kehlet Bruun døde kort tid efter – i 1890.

Den 1.2.1890 var Tekla ansat som tjenestepige i Hørby by, Hørby sogn, på ejendommen Lille Kraghede hos Hans Kristjan Povlsen – sammen med sin halvsøster, Johanne Marie Christensen.

I juli 1893 boede Tekla Jensen i Mølskov i Åsted sogn. I 1897 var hun tjenestepige på herregården Knivholt i Flade sogn (ved Frederikshavn).

Gården Knivholt kendes tilbage til 1300-tallet. I 1890'erne ejedes Knivholt af Frits Uldall. De tidligste ejere – fra det 14. og 15. århundrede – tilhørte slægterne Panter og Lunge. Af disse var Niels Ovesen Panter (1325-1406), dennes søn Anders Nielsen Panter (ca. 1355 - (før)1406) samt Oluf Andersen Lunge (midten af 1400-tallet) og dennes søn Oluf Olufsen Lunge (ca. 1420 - ca. 1474) – via slægterne Kjærulf og Dyrskjøt - blandt Johanne Marie Christensens fjerne forfædre på moderens side.

I 1899 (da hun blev gift) tjente Tekla på Øbjerggaard i Køng sogn, Præstø amt.

Hovedgården Øbjerggaard ejedes 1889-1913 af J.W.C. Krieger. Oprindeligt var gården ejet af kongen. Én af de første private ejere var Niels Ryberg – i 1774-1804. Ryberg ophævede i 1780 dyrkningsfællesskabet i landsbyerne, således at bøndergårdene blev flyttet ud på egne marker. Han afløste også hoveriet med en pengeafgift.

Vielsen fandt sted 14.11.1899 i Køng kirke. Brudgommen var Sven Olof Svensson af Øbjerggaard. Han var født 25.1.1872 i Ledja i Rödeby sogn i Blekinge (tidligere dansk provins, fra 1658 i Sverige). Parret havde således lært hinanden at kende på herregården Øbjerggaard, der ligger nord for Køng, mellem Næstved og Vordingborg.

Tekla og Sven Olof Svensson fik 7 børn: Ludvig Ditlev Svendsen (1900), Gustav Herling Svendsen (1905), Alexander Sandin Svendsen (1907), Sigrid Alfine Larsen, f. Svendsen (1908), Anna Svendsen (1911), Emmely Amanda Svendsen (1911), Emmely Albine Svendsen (1913). Anna og Emmely Amanda var tvillinger. –

Ludvig Ditlev Svendsen blev født 8.11.1900 på Ring Mark i Hammer sogn. Dåben fandt sted 26.12.1900 i Køng kirke. Faderen betegnes som indsidder og forældrenes adresse opgives som Øbjerggaards Ledvogterhus på Ring Mark.

Adresserne er lidt forvirrende. Det skyldes at sognene Køng, Hammer og Lundby er nabosogne. Selve Øbjerggaard ligger mod nord i Køng sogn tæt på grænsen til Hammer sogn. En stor del af gårdens jord lå i Hammer sogn, også Øbjerggaards Hus (eller Øbjerggaards Ledvogterhus) der har ligget tættere på Ring (Ring Mark), dvs i Hammer sogn. Dette hus rummede en beboelseslejlighed, der blev udlejet af ejeren af Øbjerggaard.

En indsidder var en person, der ikke havde sin egen ejendom, men boede hos en fremmed uden nødvendigvis at være ansat af denne. Han kunne bo i samme hus som resten af husholdningen eller bo i et lille hus for sig selv. Det var det sidste, der var tilfældet for Sven Svensson.

Gammel Øbjerggaard lå i selve Køng by og er nu museum. Ny Øbjerggaard (den egentlige herregård) lå nord for Køng, for enden af en lang alle.

Ludvig Jensen blev gift med Inger Esther Nielsen og de fik 1 søn. - Ludvig døde 18.12.1997 på Slagelse Sygehus.

Gustav Herling Svendsen fødtes 4.9.1905 i Køng by og sogn. Forældrene var nu flyttet til Køng by og faderen betegnes som husmand. Dåben fandt sted 8.10.1905 i Køng kirke. Gustav Svendsen døde 24.5.1985 i Helsingør.

Alexander Sandin Svendsen blev født 19.5.1907 i Køng og blev døbt 30.juni 1907.

Sigrid Alfine Svendsen blev født 19.8.1908 i Køng. Hun døde 26.2.1989 i Næstved.

Anna Sævi Svendsen fødtes 19.12.1911 i Køng som den ene af et tvillingepar.

Den anden tvilling var Emmely Amanda Svendsen. Tvillingerne blev døbt 20.12.1911. Emmely Amanda døde 8.6.1912.

Det sidste af Tekla og Svens børn, Emmely Albine Svendsen, blev født 1.juli 1913 og døbt 31.8.1913. Hun blev gift med Jørgen Vilhelm Larsen fra Hellested.

Tekla Svensson døde 15.2.1958 på Alderdomshjemmet, Karrebækvej 4, Næstved, og blev begravet 19.februar på Herlufsholm Kirkegård.



Øbjerggaard, Køng, ca. år 1900, dvs. på den tid, hvor Tekla Jensen arbejdede der

Christen Jensen levede fra 13.1.1875 til 10.5.1945.

Han blev født i Sæby og blev døbt der 15.8.1875. Én af fadderne var ”kone Christiane Mogensen af Skjærum”, dvs. barnets (såvel som Johanne Marie Christensens) mormor.

Christen Jensen blev konfirmeret 28.4.1889 i Hørby.

I 1899, den 22. august, blev Christen Jensen viet til tjenestepige Maren Birgitte Kirstine Jespersen (f. 18.11.1878) fra Mygdal. Det blev da i kirkebogen oplyst, at Christen Jensens forældre – Else Christine Jensen og Peder Jensen - var fraskilt og at Peder Jensens adresse var Sæby. Else Christine var død i 1897 i Torslev sogn. Ved vielsen boede Christen Jensen i Skørping. Hans erhverv beskrives som ”rejsebud på Toget mellem Skørping og Aalborg”. Vidner var 2 landmænd fra Mygdal: Anders Senius Marinus Jensen og brudens fader: Kristen Kristian Jespersen.

Ægteparret fik 6 børn:

Kristen Peder Bernhardt Jensen (1899), Else Marie Agathe Jensen (1902), Amalie Marie Josephine Jensen (1904), Anton Martinus Jesper Jensen (1904), Asta Martine Jensen (1909), Ingeborg Elisabeth Jensen (1915). Amalie Marie og Anton var tvillinger.

Kristen Peder Bernhardt Jensen blev født 31.8.1899 på ejendommen Slettingen, Mygdal sogn.

Slettingen lå mellem landsbyerne Bjergby og Mygdal. I dag findes stadig vejnavnet Sletbakkevej med 2 gårde. Nr. 70, der ligger for enden af denne vej, skal oprindeligt have haft navnet Slettingen.

Ved sønnens dåb 8.oktober 1899 blev der skrevet i kirkebogen at forældrene var "af Skørping", men at de var viet i Mygdal. Faddere var forældrene og barnets morfar.

Det næste barn, Else Marie Jensen, blev født i Skørping 5.2.1902. Faddere ved dåben var barnets forældre samt Anton Kristensen og hustru Kristiane Kristensen af Skørping Stationsby – dvs. Johanne Maries søster og svoger.

Tvillingerne Amalie Marie Josephine Jensen og Anton Martinus Jesper Jensen kom til verden 11.9.1904. Anton døde 2 måneder gammel.

Ved børnenes hjemmedåb 25.9.1904 var flg faddere: barnets forældre samt frugthandler Jens Christinus Christensen og hustru Maren Kirstine, f. Andersen, dvs. bror og svigerinde til Johanne Marie Christensen - og i forhold til barnet: faderens halvbror med hustru.

Amalie Jensen blev 29.7.1930 borgerligt gift med Frederik Kristian Hansen (f.1879 i København). Vielsen blev foretaget af borgmesteren i Aalborg.

Den 21.februar 1909 fødtes Asta Martine Jensen. Hun døbt 3.10.1909 i Fræer kirke. Fadderne var forældrene, avlsbruger Jens Christinus Christensen, Skørping (også nævnt ovenfor ved tvillingernes dåb, men nu betegnet som "avlsbruger") samt ungpige Anna Johanne Marie Kristensen i Skørping.

En avlsbruger havde sin jord udenfor selve byen/landsbyen (på bymarken), mens avlsbygningerne stod i byen.

Ingeborg Elisabeth Jensen blev født 6.1.1915 i Skørping Stationsby, døbt den 9.juni i hjemmet og fremstillet i Skørping Nykirke 14.november 1915. Ved dåben var der – som tidligere - flg faddere: barnets forældre samt Jens Christensen med hustru Maren Kirstine f. Andersen, af Skørping.

Christen Jensen døde 10.5.1945 på Amtssygehuset i Ålborg.

Martin Jensen

blev født 21.7.1876 i Sæby og døbt der 26.8.1877. Martin døde som 12-årig, den 30.1.1889 i Skærum sogn. Dødsårsagen var difteritis. Han beskrives ved sin død som søn af karetmager Peder Jensen, Lillemosehus på Trøderup Hede.



Sæby kirke set fra Algade

Mette Marie Jensen

blev født 4.8.1877 i Sæby. BARNEDÅBEN var i Sæby kirke 26.8.1877. Mette Marie blev konfirmeret 2.oktober 1892 i Hørby kirke.

Mette Marie Jensen blev gift med Johannes Møller Johannesen den 20.11.1903 i Tårs. Ved vielsen betegnes brudgommen som tjenestekarl fra Sejlstrup sogn og om Mette Marie Jensen oplyses det, at hun for tiden opholdt sig Hvidsted (Tårs sogn). Vidner var: 2 husmænd fra Graum i Tårs sogn: Mads Christian Jensen og Jens Christian Jensen.

Tårs sogn er nabosogn til Ugilt sogn mod nord og Torslev mod øst.

Herregården Hvidstedgaard, på eller nær hvilken Mette Marie Jensen boede, ejedes i slutningen af 1600-tallet af Hans Thøgersen Lassen, hvis hustru Ingeborg Foss var søster til Johan Foss, én af Johanne Marie Christensens forfædre.

Mette Marie fødte dog deres første barn før brylluppet:

Den 6.1.1903 kom Erhardt Johannesen til verden. Han blev døbt 22.2.1903 i Tårs kirke. Moderens adresse var da Trekronerhuset i Ugilt sogn (nabosognet nord for Tårs). Barnefaderen, tjenestekarl Johannes Møller Johannesen boede i Glimsholt, beliggende i Ugilt sogn, øst for Ugilt by. Udover moderen var der flg faddere: Indsieder Jens Christian Jensen og hustru Marie Mathilde Johannesen af Barholt (i Tårs sogn); ungkarl Jens Andreas Johannesen af Fauersholt, Sindal sogn. Marie Mathilde Johannesen var faderens søster; Jens Andreas Johannesen var faderens bror.

Erhardt døde som 3-årig, den 7.maj 1906. Forældrenes adresse var da Åstrup Mark, Sct.Hans sogn (ved Hjørring). Åstrup ligger sydvest for Hjørring.

Før familien kom til Åstrup, har den imidlertid boet i Sejlstrup sogn, nærmere bestemt i Sejlstrupgaards Huse.

I den nordligste del af sognet Sejlstrup, sydvest for Hjørring, ligger herregården Sejlstrupgaard. Gården er nævnt første gang i 1335, men oprindelsen går væsentlig længere tilbage. Det er sandsynligt, at faderen har arbejdet som daglejer på hovedgården, også fordi alle fadderne ved datteren Agnes' dåb var fra Sejlstrupgaard.

I Sejlstrup fødtes datteren Agnes Mathilde Johannesen (gift Larsen) d. 13.marts 1904. Ved dåben den 24.april 1904 blev hun bl.a. opkaldt efter sin faster (Mathilde). Faderen blev benævnt som daglejer. Ved selve dåbshandlingen var det moderen der bar barnet og fadderne var: pige Kristine Nielsen, tjenestekarl Martin Jakobsen og tjenestekarl Martin Andersen, alle af Sejlstrupgaard.

Agnes Mathilde Johannesen døde 6.januar 1972 i Vittrup (nordøst for Løkken).



Sejlstrup gods

Sejlstrupgaard ([Bococo](#), [Sejlstrup \(Jylland\)](#), [CC BY-SA 3.0](#))

Datteren Erna Marie Johannesen blev født 25.okt. 1906 i på Åstrup Mark (se ovenfor). Hun blev døbt 2.juni 1907 i Sct. Hans Kirke, Hjørring. Fadderne var Tjenestekarl Gustav Nielsen, Sejlstrupgaard; tjenestekarlene Jens Johannesen og Niels Peter

Jensen, begge fra Hæstrupgaard (syd for Hjørring). Jens Johannesen må have været faderens ældre bror: Jens Andreas Johannesen.

Den 5. november 1930 boede familien, også Erna Marie i Østergade 31, forhuset, i Brønderslev. Erna Marie var dog først tilflyttet få dage før, nemlig 1.11.1930, fra Jerslev øst for Brønderslev. - På dette tidspunkt (november 1930) boede Johanne Marie Christensen sammen med manden Josva og sønnen Laurits i huset i Jelstrup.

I Østergade 31 fandt man i 1930: Johannes M. Johan(ne)sen, (Mette) Marie Johan(ne)sen, døtrene Erna Marie og Pouline Marie (f. 18.4.1918 i Torslev) samt sønnen Svend Aage (f. 20.5.1920 i Brønderslev).

Erhardt Johannesen blev født 1.4.1909 på Sejlstrupgaards Huse i Sejlstrup sogn og døbt i Sejlstrup kirke 4. juli samme år. Gudmoder var Maren Kristine Kristensen. Faddere var: Husmand Kristen Kristensen, Ribberholt, Åsted sogn. Desuden nævnes forældrene, men deres adresse er også opgivet som Ribberholdt, Åsted sogn, hvilket må være en fejl.

Den samling gårde i Aasted sogn, der kaldtes Ribberhol(d)t, har sin plads i historien om min fars forfædre (men ikke på min farmors side). Her boede min tipoldefar, min farfars farfar, Christen Thøgersen i 1880'erne. - Ribberholt blev også båret som slægtsnavn af Cathrine Thomasdatter Ribberholt, der var Johanne Marie Christensens partners "forfader" i 7. generation.

Erhardt blev 1.12.1934 gift med Ella Margrethe Jensen fra Hune sogn. Ved deres søn, Carsten Johansens, fødsel 23.10.1939 boede ægteparret på adressen Krogensgade 2 i Brønderslev. Erhardt døde i 1988.

Thora Petrea Johannesen blev født 13.9.1911 i Kvissel, Aasted sogn. I kirkebogen er kun fødselsdatoen, barnets køn, forældrenes navne og adresse er nævnt. Barnets navn og oplysninger omkring (en) dåb er ikke indført. Forklaringen er at hun ikke blev døbt Aasted, men først 12.5.1912 i Tolne sognekirke. I 1912 var forældrenes adresse: Skaarupgaards Hus i Tolne.

Tolne sogn ligger nord for Skærum sogn og nordvest for Frederikshavn. Den lille herregård Skaarupgaard ligger i det sydøstlige hjørne af sognet. Gården er kendt siden begyndelsen af 1400-tallet og blev på den tid ejet af Niels Ovesen Panter, der også ejede gårdene Asdal og Knivholt i Vendsyssel. Niels Panter var Johanne Marie Christensens direkte ane i 18.generation. – Ejeren af Skaarupgaard i 1912 var J.Westergaard, men denne solgte det følgende år gården til forvalter Chr. Bang af Stensbæk ved Sindal for 128.700 kr.

I 1934 blev Thora Petrea gift i Brønderslev med Martin Emil Andersen (1901-1971). Thora Petrea Andersen døde 27.11.1974 i Jægerspris, men blev begravet i Oppe Sundby ved Frederikssund – på den anden side af Roskilde Fjord - hvor hendes mand var blevet begravet 3 år tidligere.

Kristian Peter Johannesen blev født 7.6.1915. Familien boede da i Ørslev Hus, Torslev sogn, Dronninglund herred. Torslev kirke var ramme om dåbshøjtideligheden, der fandt sted 22.august s.a. Faddere var husmand Jens Kristian Jensen og hustru Mathilde Johannesen af Tårs, dvs. barnets faster og onkel.

I 1918, mens familien stadig boede i Torslev sogn, fødtes datteren Pauline Marie Johannesen den 18.april.

Gårdene Nørre og Sønder Ørslev lå i den sydøstlige del af sognet. Ørslev Hus har ligget i nærheden. - Ejendommen Ørslev blev i 1901 solgt til Anton Christian Andersen Skovsgaard og familien Skovsgaard havde den i mange år fremover.

I 1916 da familien Johannesen boede i Ørslev Hus arbejdede Johannes Møller Johannesen for A. Skovsgaard, altså på Ørslevgaard som ejendommen også kaldtes.

I Ørslev Hus boede også en anden familie: Lars Kristian Pedersen med hustruen Maren og 2 børn. Lars Kristian Pedersen var fodermester på Ørslevgaard.

Familien Johannes Møller Johannesen bestod i 1916 af forældrene og børnene Agnes Mathilde, Erna Marie, Erhardt, Thora Petrea og Kristian Peter Johannesen.

Torslev sogn havde også den forbindelse til Johanne Marie Christensen, at det var her hendes far, Lars Christensen, kom fra. Sydvest for Ørslev lå Try, hvor Lars Christensen var født og mod nordvest Væversted, som Johanne Maries farfar, Christen Jensen Væversted / Weversted, tog navn efter.

Pauline Marie Johannesen blev døbt 2.juni 1918. Faddere var ungtkarl Jens Andreas Johannesen, ungtkarl Rudolf Severin Johannesen og slagteriarbejder Ludvig Martinus Johannesen, alle af Brønderslev og alle farbrødre til barnet.

Mellem 1918 og 1920 flyttede familien Johannesen til Smalby i Vester Brønderslev sogn.

Her blev ægteparrets sidste barn født: Svend Aage Johannesen (20.5.1920). Han blev døbt i Brønderslev kirke 19.september 1920. Faddere var arbejdsmand Jens Johannesen, Smalby, og pige Josefine Hansen, Smalby. Jens Johannesen var barnets farbror. Svend Aage blev gift med Ellen Margrethe Pedersen, f. 4.3.1929 i Agger, Thisted Amt. Svend Aage Johannesen døde i 1990 i Frederikssund. Ægteparret kan have boet nær Frederikssund samtidig med Svend Aages søster Thora Petrea og hendes mand.

Smalby var en samling gårde, og stednavnet kendes først fra 1815. Omkring 1900 blev nogle af grundene sammenlagt til Smalbygaard.

I 1920 kaldtes Brønderslev sogn stadig Vester Brønderslev sogn. Smalby udgør nu den nordligste del af Brønderslev by.

Ved folketællingen 2.februar 1921 er familien registreret i Smalby. Faderen, Johannes, var arbejdsmand. De to ældste børn, Agnes Mathilde og Erna Marie boede ikke længere sammen med forældrene.

Ved Svend Aage Johannesens konfirmation i Brønderslev 25.marts 1934 var familiens adresse: V. Kærvej 11, Brønderslev.

Vester Kærvej er en lille gade nær Brønderslev midtby, der forbinder Algade og Østergade. De fleste af de nuværende industri- og handelsbygninger ved Vester Kærvej har dog nu adresser på Algade eller Østergade.

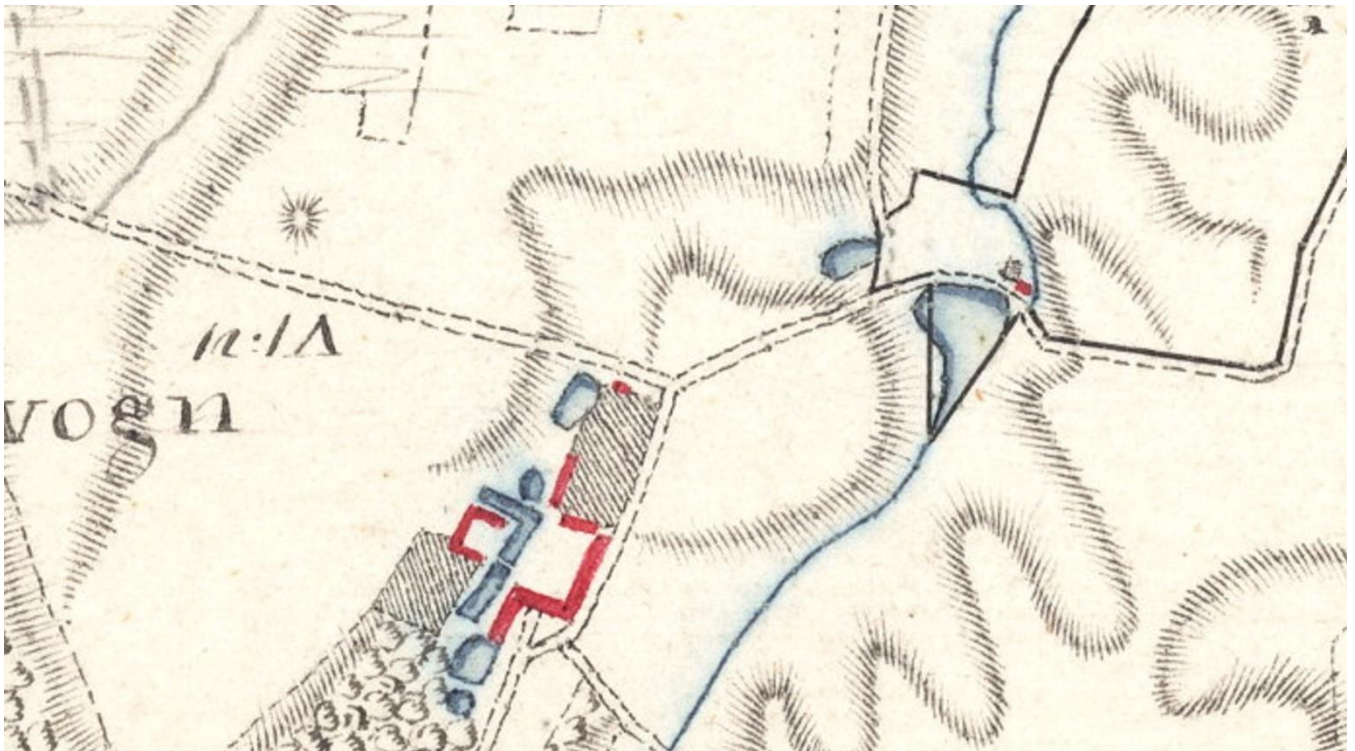
Christian Jensen

blev født 12.januar 1879 i Baggesvogn Mølle i Sindal sogn.

Herregården Baggesvogn ligger i det nordvestlige hjørne af Sindal sogn. Navnets første led skyldes Hans Bagge, der fik gården i len af ejeren Anders Nielsen Banner i slutningen af det 15.årh. I 1879 var gården ejet af Hans Christian Nyholm. Til Baggesvogn hørte en vandmølle. Møllehuset lå nordøst for gården, ved Møllebækken og Mølledammen, midtvejs mellem Baggesvogn og Stokholmgaard.



Herregården Baggesvogn. Hovedbygningen ([Lena Dyrdal Andersen](#), [Baggesvogn3](#), [CC BY-SA 3.0](#))



Hovedgården Baggesvogn med møllen og mølledammen mod nordøst (Fra "Formindret Kort over Sindal Sogn"). Selve møllen blev nedlagt o. 1927

Christian Jensen blev gift 10. august 1900 i Hørby kirke med Matilde Marie Hansen (1876-1955), bosat på ejendommen Bøjen, Hørby sogn, og født på Vester Mølgaard i samme sogn.

På vielsestidspunktet boede Christian Jensen også på Bøjen.

Ved vielsen kaldes Matildes far, Lars Kristian Hansen for indsidder, dvs at han ikke ejede gården. Ved folketællingen i 1901 kaldtes Lars Kristian for husfader, men med den bemærkning at han får alderdomsunderstøttelse. Svigersønnen Christian Jensen betegnes som daglejer. Mellem 1901 og 1905 er familien Christian Jensen fraflyttet Bøjen (til Volstrup sogn).

Ejendommen Bøjen (nogle steder kaldet Bojen, og som sandsynligvis var et husmandssted) havde matr.nr. 8 i Vestlig del af Hørby sogn og lå sydøst for Hørby kirke og øst for gården Gammelholm.

Parrets første barn, Kristian Peder Jensen, fødtes før brylluppet, 1.4.1899, men levede knap 5 mdr.

Ved dåben boede forældrene på gården Øster Hørby og Christian Jensen arbejdede på Hørby Annexgaard. Ti måneder før nedkomsten havde Matilde Hansen tjent på Hørbylund Hovedgård.

Gården Øster Hørby lå lige nordøst for skolen i Hørby. Gården blev i 1898 solgt af Hans Christoffer Pedersen til Søren Peter Jensen, der således var ejer af Øster Hørby i 1899.

Det er dog oplyst, at Christian Jensen tjente hos Hans Christoffer Pedersen tidligere i 1898 – altså før han kom til Hørby Annexgaard.

Hørby var et annekssogn til Volstrup sogn. I sådanne annekssogne kaldtes den tidligere præstegård for en "anneksgård". En anneksgård tilhørte præsteembedet, men kunne frasælges, hvilket gården i Hørby var blevet. Hørby Anneksgaard, der lå sydøst for kirken, var siden 1873 ejet af Christian Jensen fra Try i Torslev. I 1890 bortforpagtede han gården til sin søn Jens Peter Jensen. Forpagtningen omfattede også ejendommen Kuhr vest for kirken.

Ved folketællingen i 1890 var Christian Jensen (53 år. f. i Torslev sogn) stadig gårdejer på Anneksgården. Sønnen Jens Peter Jensen var da 23 år. Der var en enkelt tjenestepige på 15 år.

I 1901 boede på Anneksgården forpagteren Jens Peter Jensen (f.1866), hans hustru Helmine Bering (f.1866), deres tre børn og fire tjenestefolk (men ikke den for os relevante Christian Jensen).

Efter Øster Hørby og Hørby Annexgaard kom Christian og Matilde Jensen til ejendommen Bøjen (Bojen), også i Hørby sogn.

Her fødtes den næste søn, Jens Kristian Peter Jensen, den 15.6.1900. Han blev konfirmeret 4.10.1914 i Hørby kirke, altså få dage før hans forældre blev gift. Hans adresse var da gården Sønder Grønhede, dvs. i Volstrup sogn. Det vides, at han i 1940 boede på Falstersgade 3 i Aarhus sammen med hustruen Edith Marie Jensen, f. 1910, og sønnen Hans-Jørgen, f. 1940. Jens Kristian var da arbejdsmand. Sammen med dem boede Jens Kristians bror Julius Jensen.

Gården Sønder Grønhede lå sydvest for Store Grønhede og vest for Uggerholt Huse.

Sønnen Julius Jensen blev født 17.8.1901 på Bøjen og døbt 27.10. samme år. Ved sin konfirmation 3.10.1915 tjente han i Krættstrup i Volstrup sogn. - Julius Jensen boede i 1940 hos broderen Jens Kristian Peter Jensen i Falstersgade 3 i Aarhus. Han blev 25.3.1950 borgerligt gift i Skagen med den fraskilte Lilly Alice Irene Nielsen fra Aalborg.

Krættstrup (Kretterup) lå i det nordvestlige hjørne af Volstrup sogn. Vejnavnet Krættstrupvej findes stadig.

Julius Jensen døde 10.10.1990 på Iver Christensensvej 44 i Skagen. Hustruen døde 3 år tidligere.

Herefter flyttede Christian og Matilde Jensen fra Hørby til Volstrup sogn.

Dagmar Kirstine Jensen, fødtes 2.3.1904 i Volstrup sogn. Dengang boede familien i Broens Hus i Volstrup.

Gården Broen lå i den vestligste del af Volstrup sogn, syd for præstegården.

Dagmar Kirstine blev konfirmeret 7.4.1918. På det tidspunkt tjente hun hos sognepræsten i Volstrup-Hørby, der hed Anders Nielsen; han var sognepræst 1910-1934.

Dagmar Kirstine var gift med arbejdsmand Christian Sørensen og de boede på Arsenalvej 44 i Hjørring. Ægtefællen døde 21.11.1961. - Dagmar Kirstine Sørensen døde 27.2.1967 i Vendelbogade 18 i Hjørring.

Den 28.10.1905 fødtes datteren Magdalene Petrine Jensen (gift Nielsen) på adressen Volstrup Mølle. Hun blev gift 30.3.1926 med Ole Anker Nielsen (1901-1965). De fik sønnerne Lindhardt Børge Nielsen (1925) og Tage William Nielsen (1927).

Magdalene Petrine døde 20.12.1992 i Sæby.

Ved Magdalene Petrines fødsel boede ægteparret på Volstrup Mølle og den adresse bevarede de i hvert fald de næste 4 år. Således ved folketællingen i 1906, hvor familien blev registreret på denne adresse og omfattede ægteparret selv samt børnene: Jens Kristian Peter, Julius, Dagmar Kirstine

og Magda Petrine. Christian Jensen var indsidder og arbejdede på Volstrup Teglværk.

Volstrup Mølle lå syd for præstegården, nu ved Teglværksvej. - Volstrup Teglværk ligger stadig for enden af Teglværksvej, med adressen Volstruphedevej 49, Sæby.

Dagny Christiane Jensen fødtes 18.12.1906 i Volstrup Mølle. Blandt fadderne ved dåben den 29.12.1906 var faderen Christian Jensens svoger, Jens Martinus Hansen, f. 1887, der tjente på Volstrup Fattiggård. Dagny blev gift med Richard Jørgen Jensen (1907-1979). Dagny Christiane Jensen døde 15.12.1989.

Sønnen Martin Laurits Jensen, blev født 22.7.1909 i Volstrup Mølle. - Ved hans konfirmation den 7.10.1923 var adressen Volstrup Hede.



Volstrup kirke

© 2009 by [Tomasz Sienicki](#) [user: [tsca](#), mail: [tomasz.sienicki at gmail.com](mailto:tomasz.sienicki@gmail.com)], [Volstrup Kirke-1 ubt, CC BY 3.0](#)

Ved sønnen Kristian Jensens fødsel 7.12.1910 boede familien i Skovsgaard Hus. Kristian Jensen døde 1.3.1911 i Sæbygaardhus i Volstrup.

Skovsgaaard(e) lå sydvest for Volstrup By. Placeringen i dag vil være nord for Hjørringvej – mellem Hørby og Volstrup.

Hovedgården Sæbygaard ligger i Volstrup sogns østlige del.

I 1916 boede familien på Volstrup Hede, dvs. forældrene og børnene: Dagmar, Dagny, Magdalene og Martin.

Familien boede i Volstrup sogn til et tidspunkt mellem 1925 og 1930. I 1930 var de flyttet til Voer sogn (sydvest for nabosognene Hørby og Volstrup), hvor forældrene blev til deres død, hhv. 1947 (Christian) og 1955 (Matilde).

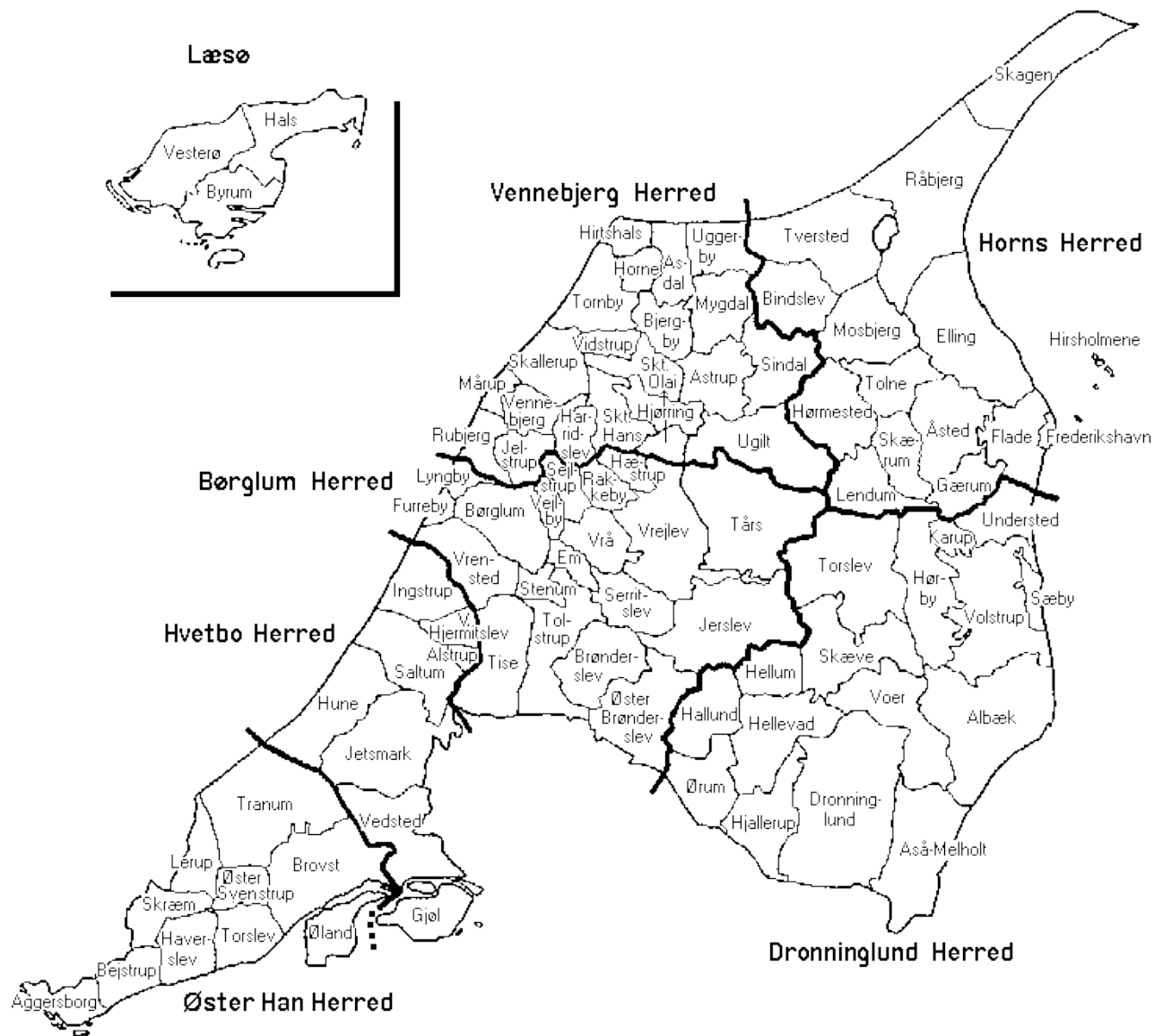
I Voer sogn var adressen først Vesterskov. Siden boede forældrene i landsbyen Agersted i Voer sogn.

Da jernbanen mellem Nørresundby og Sæby kom til at passere Agersted i 1899, begyndte der at vokse en stationsby op. I modsætning til Voer fik Agersted en mere bymæssig bebyggelse. Kirken – opført 1903 som filialkirke til Voer sognekirke - ligger dog nu ganske langt nord for byens centrum.

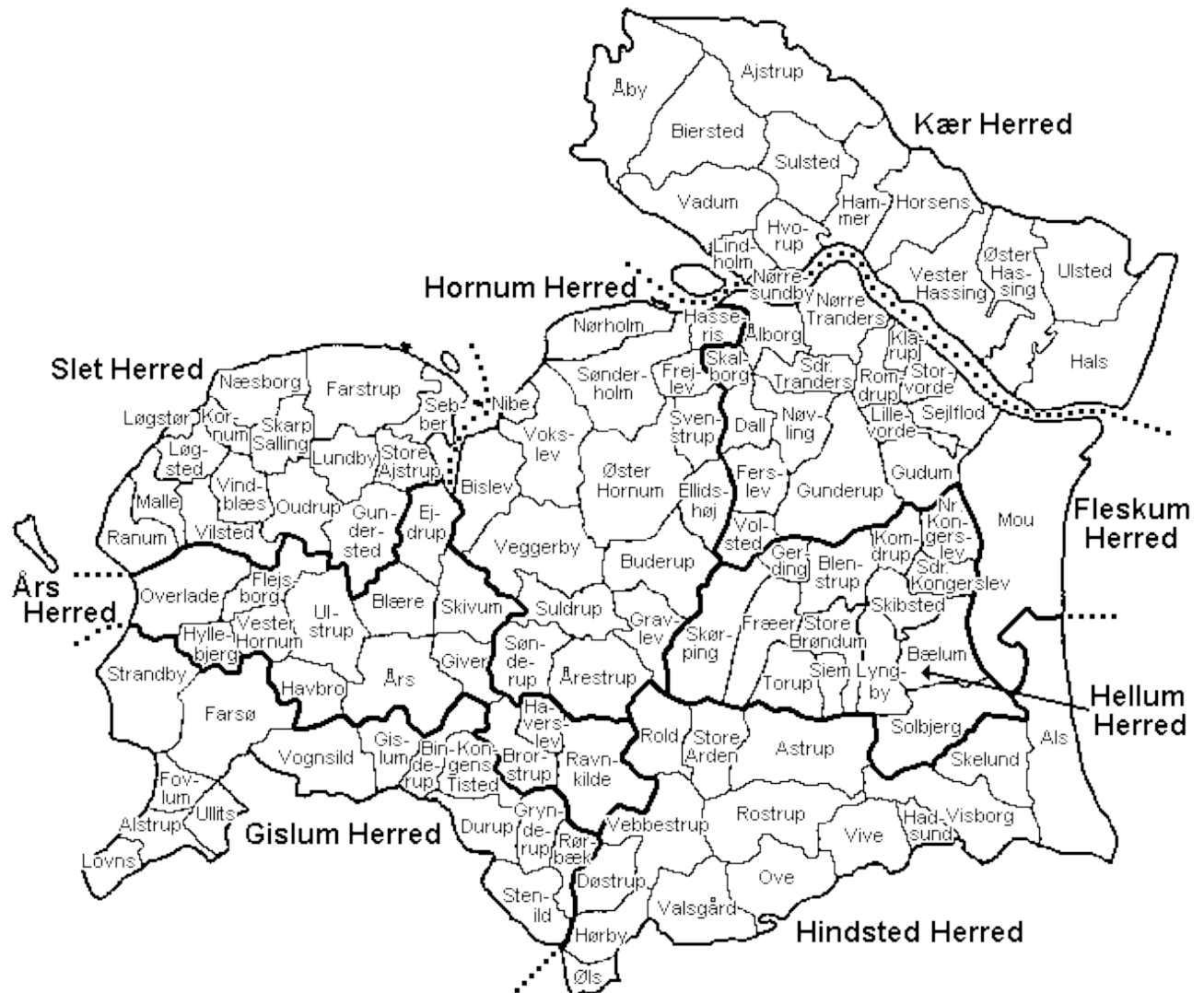
Christian Jensen døde på Ravnholtvej 6 i Agersted, Voer sogn, den 19.9.1947.

BILAG

Bilag 1: Sognekort Hjørring amt



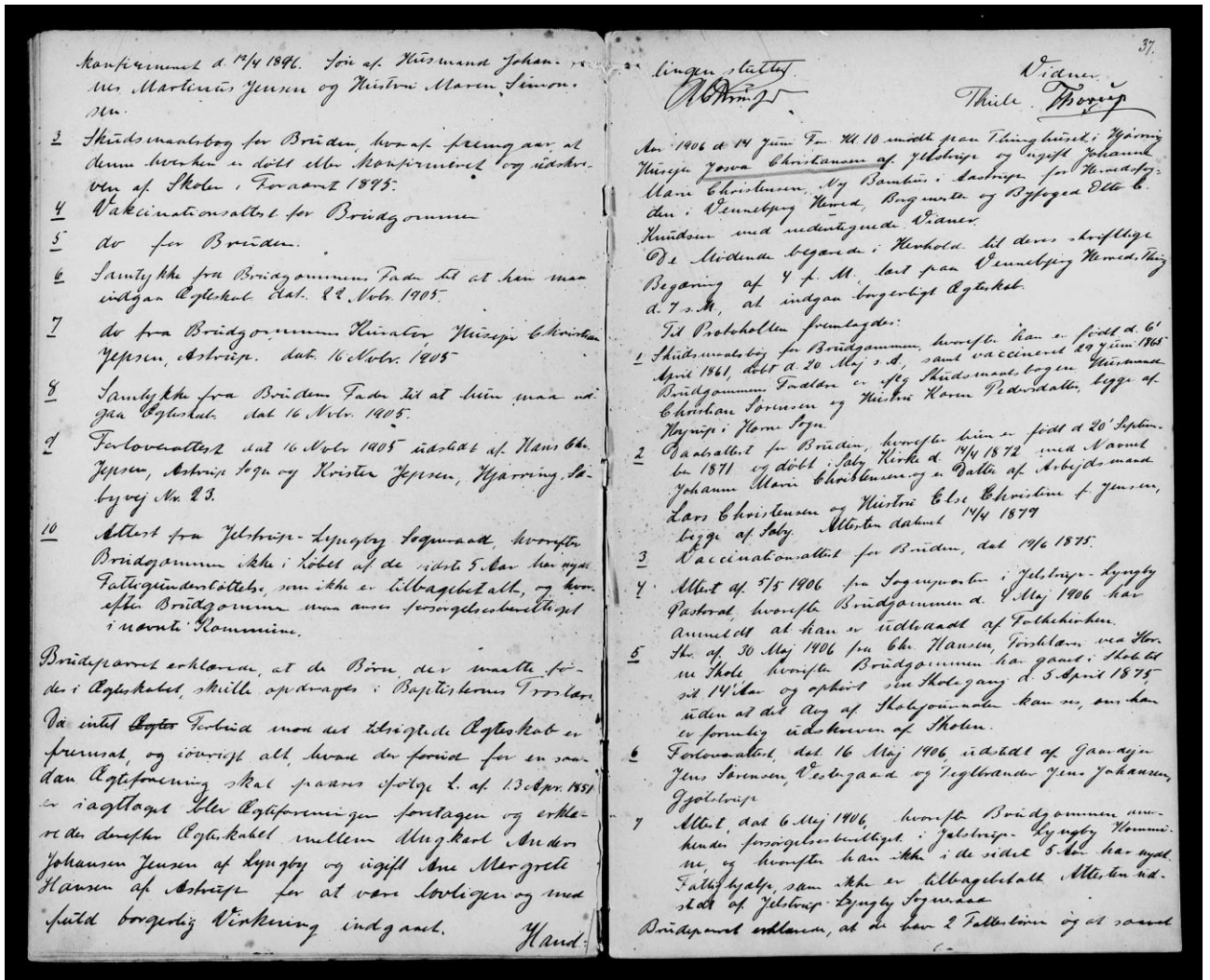
Bilag 2 Sognekort Ålborg amt

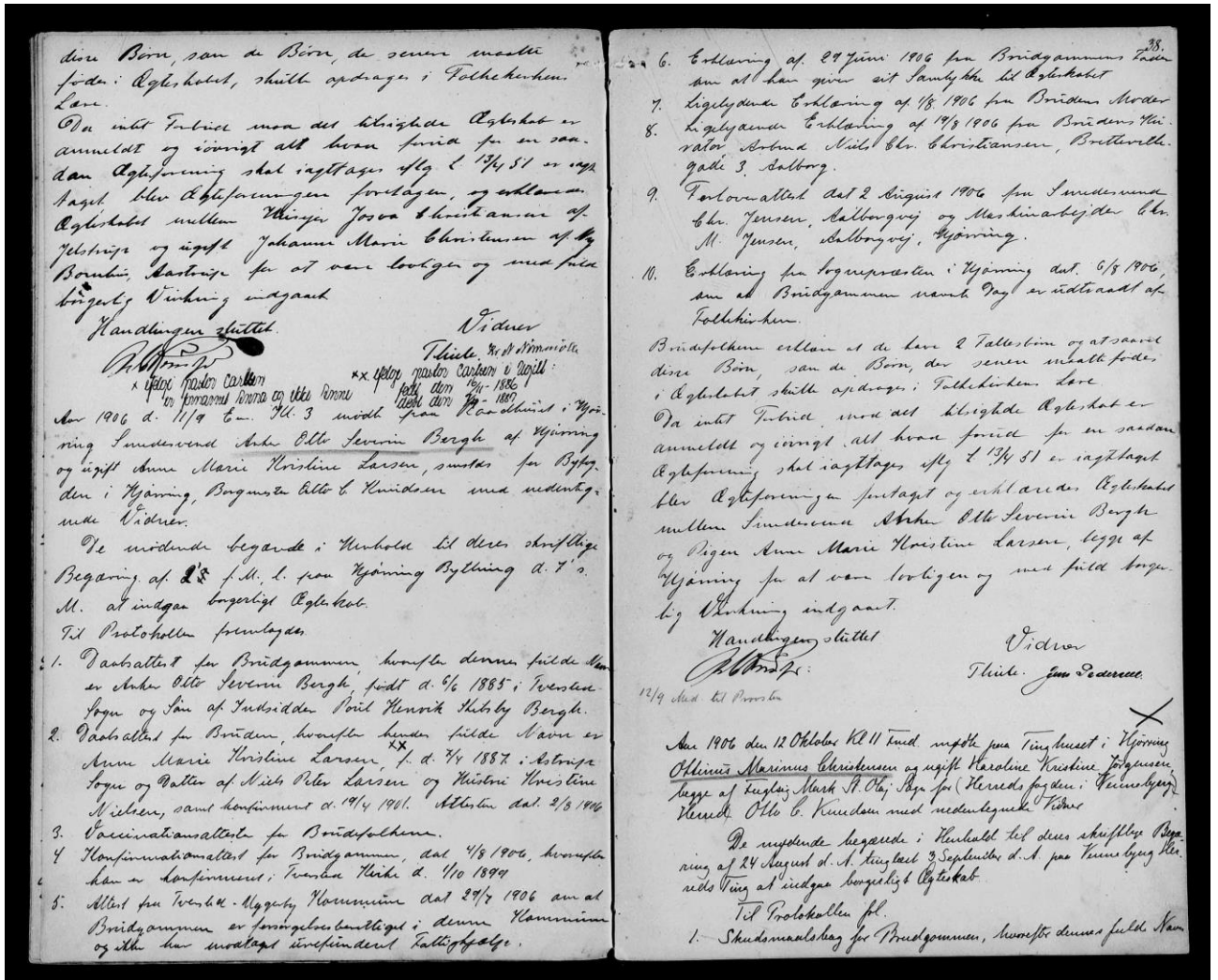


Bilag 3:

Vennebjerg Herredsfoged: Protokol over borgerlige vielser. Hjørring. 1906. Josva Christiansen og Johanne Marie Christensen

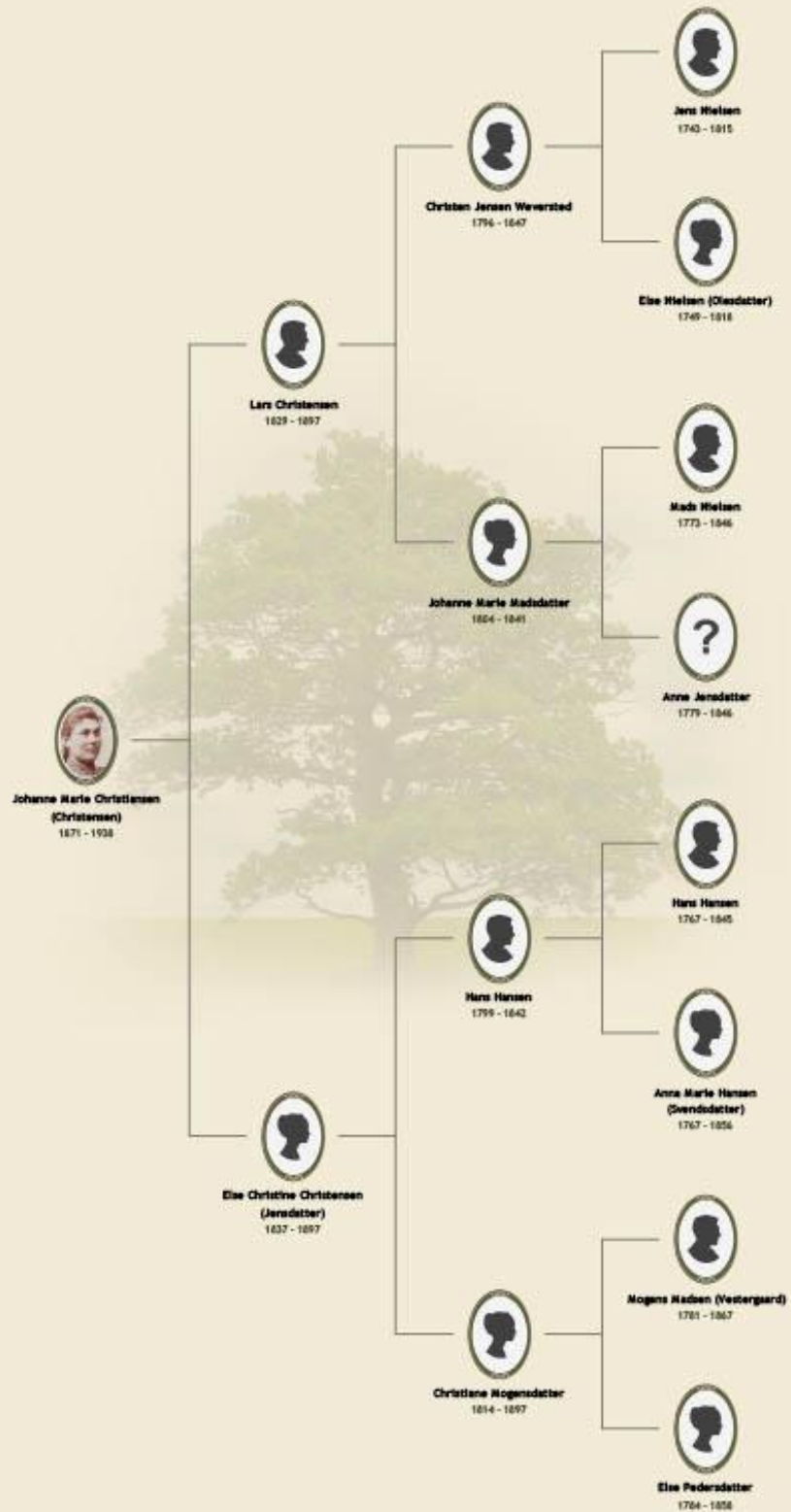
Side 1, 2.spalte:





Bilag 4:
Johanne Marie Christensens forældre, bedsteforældre og
oldeforældre

Forfædre til Johanne Marie Christensen



Bilag 5: Stednavne

Liste over stednavne, der er nævnt i denne bog – fordelt på landsdele

Vendsyssel

Sysler

Vendsyssel

Amter

Hjørring

Aalborg

Herreder

Børglum Herred

Dronninglund Herred

Horns Herred

Hvetbo Herred

Kær Herred

Vennebjerg Herred

Købstæder

Brønderslev

Frederikshavn

Hjørring

Nørresundby

Skagen

Sæby

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Agersted

Ajstrup

Asdal

Astrup

Bagterp

Bakholm

Bangsbrostrand

Barholt

Bjergby

Borup

Fauerholt (Favrholt)

Fjelsted

Flade

Fladstrand

Fræer

Glimsholt

Graum

Gølstrup

Gølstrup Hede

Hallund

Hellevad

Hirtshals

Horne
Hundelev
Hune
Hvidsted
Højrup
Højstrup
Hørby
Hørby Stationsby
Hørmested
Jelstrup
Jerslev
Knæverhede
Krættstrup
Kvissel
Lendum
Lillemose
Løkken
Mygdal
Mølskov
Nørgårde
Nørre Vraa
Ribberholt
Ringsholt
Rubjerg
Rydal
Sejlstrup

Sejlstrupgaards Huse
Sindal
Skagen
Skærum
Smalby
Smidstrup
St. Hans (sogn) (Hjørring)
St. Olai (sogn) (Hjørring)
Store Grønhede
Sønder Vraa
Tolne
Tornby
Torslev
Try
Trøderup
Taars
Uggerholt Huse
Ugilt
Understed
Vejby
Vester Brønderslev
Vesterskov
Vittrup
Voer
Volstrup
Volstrup Hede

Vrejlev
Vraa
Væversted
Øster Brønderslev
Øster Flade
Øster Vraa
Aasted
Aastrup

Enkelte gård- og husnavne

Asdal
Baggesvogn
Baggesvogn Mølle
Bakken
Begborg
Birket
Blaahus
Broens Hus
Bøgsted
Bøjen
Dansbjerg
Eget
Enggaard
Gammel Vraa

Gammelholm
Guldbækskjær
Gærumgaard
Hvidstedgaard
Hæstrupgaard
Høgholt
Højstrupgaard
Hørby Annexgaard
Hørbylund
Hørbylund Møllegaard
Knivholt
Korsholt
Kraghede
Kur (Kuhr)
Lengsholm
Lille Kraghede
Lillemosehus
Lillemosen
Mikkelstrup
Mosehus
Ny Bomhus, Aastrup
Nygaard, Trøderup
Nørre Letholt
Nørre Ørslev
Ringsholthus
Ringsholtmark

Sejlstrupgaard
Skovgaard, Asdal
Skovsgaard Hus
Skaarupgaard
Skaarupgaards Hus
Slettingen
Slustruphus
Smalbygaard
Stensbæk
Stokholmgaard
Sæbygaard
Sæbygaardhus
Sønder Grønhede
Sønder Ørslev
Trekronerhuset
Trøderupgaard
Ulstedbo(gaard)
Vejerbak
Vester Mølgaard
Vestergaard
Vestergaard, Borup
Vestergaard, Jelstrup
Volstrup Fattiggård
Volstrup Mølle
Vrejlev Kloster
Ørslev

Ørslev Hus
Ørslevgaard
Øster Hørby
Aastrup
Aastrup Mark

Gadenavne

Algade, Brønderslev
Algade, Sæby
Arsenalvej, Hjørring
Borup Tværvvej, Vraa
Borupvej, Vraa
Brønderslevvej, Frederikshavn
Elmevej, Frederikshavn
Emilievej, Frederikshavn
Engvej, Flade
Flade Engvej, Frederikshavn
Hjørringvej, Frederikshavn
Iver Christensensvej, Skagen
Jelstrup Kirkevej, Jelstrup
Jelstrupvej, Jelstrup
Krogensgade, Brønderslev
Krystalgade, Sæby
Markedsvej, Frederikshavn
Mosevej, Gærum

Ravnholtvej, Agersted
Rydalvej, Skærum
Sletbakkevej, Mygdal
Søndergade, Sæby
Trøderupvej, Skærum
Ulstedbovej, Sindal
Vendelbovej, Hjørring
Vendsysselvej, Frederikshavn
Vester Kærvej, Brønderslev
Vestergade, Frederikshavn
Vestergade, Sæby
Vinthersvej, Frederikshavn
Østergade, Brønderslev

Naturnavne /

Lille Sømose
Store Sømose
Tomshede
Trøderup Hede
Tversted Strand
Uggerby Å
Volstrup Hede

Thy og Hanherrederne

Sysler

Thy Syssel

Amter

Thisted Amt

Herreder

Øster Hanherred

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Agger

Himmerland

Sysler

Himmer Syssel

Amter

Aalborg

Købstæder

Hobro

Aalborg

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Blenstrup
Buderup
Ellidshøj
Fræer
Gammel Skørping
Hadsund
Hasseris
Nørre Tranders
Ravnkilde
Skørping
Skørping Stationsby
Støvring
Valsaard

Gadenavne

Algade, Aalborg
Kattevad, Aalborg
Poul Paghsgade, Aalborg
Sverriggaardsvej, Skørping Stationsby

Vestjylland

Sysler

Salling Sysse

Hardsysse

Varde Sysse

Amter

Ringkøbing Amt

Købstæder

Holstebro

Enkelte gård- og husnavne

Gammeltoft

Gadenavne

Parkvej

Naturnavne

Storå

Vandkraftsøen

Østre Plantage

Midtjylland

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Brande

Skærlund

Østjylland

Amt

Vejle Amt

Aarhus Amt

Købstæder

Vejle

Aarhus

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Gadbjerg

Tofthøj

Tørring

Enkelte gård- og husnavne

Spangshus

Gadenavne

Falstersgade, Aarhus

Naturnavne

Tofthøj Mark

Sønderjylland

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Augustenborg

Sjælland

Amter

Præstø

Købstæder

København

Næstved

Slagelse

Vordingborg

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Frederikssund

Hammer

Hellested

Herlufsholm

Jægerspris

Køng

Oppe Sundby

Enkelte gård- og husnavne

Øbjerggaard

Gadenavne

H.C.Andersens Boulevard, København

Karrebækvej, Næstved

Vestre Boulevard, København

Naturnavne

Ring Mark

Blekinge

Sogne, byer, landsbyer, bebyggelser

Ledja

Rödeby

Bilag 6: Navnet Vendsyssel:

Formen "vendel" etc.:

Forleddet "vend" kan betragtes som en forenkling af en tidligere form med "l": vendel. Jfr. staveformer fra tidlig middelalder som Vendili og Wandila og en lidt nyere staveform for syslet: Vændle-sysæl samt det moderne folkenavn: vendelboer. En tilknytning til folkenavnet "vandaler" (Aakjær) forekommer mig dog lidt for fantasifuld. Men nævnes må det oldnordiske navn for Skagen: Vendilskagi eller Vandilskagi.

På oldislandsk betyder "skagi" en fremstikkende odde / et lavt næs. I samme sprog betyder "skaga" "at stikke ud".

Betydningen af "skaga" / "skagi" på oldnordisk er: Skaga: at rage frem, op eller ud. - Skagi: et langagtigt forbjerg. Jfr.: "útskagi" = pynt, næs.

På gammeldansk findes "skage" = en odde.

I en oldislandsk-engelsk ordbog opgives Vendilskagi dog som en betegnelse for havet/strædet Skagerak (der også har et andet navn: Jótlandsskagi) - og ikke Skagen.

I det følgende anføres en række oplysende citater fra Knýtlinga Saga:

Kap. 32:

"Fyrir vestan Limafiord er that riki, er heitir Vendilskagi oc vikr til Nordr-ættar" / Vest for Limfjorden findes det land, der kaldes Vendilskagi og strækker sig mod nord

og senere:

"Jotlanndz fida heitir allt vestan fra Vandilskaga, oc sudr til Ripa" /

Jyllands Side kaldes Kyststrækningen lige vestenfra *Vandilskaga* og sønder ned til Ribe.

Kap. 46:

("their voru Syslu-menn Knutz Konungs vestr a Vændilskaga thar sem heitir Hiarranda sysla); that er einn utskagi vestr a Jotlanndi".

.... de vare Kong Knuds Sysselmænd vester paa Vendilskage i Hiarranda Syssele; det er en Landtunge, som gaaer ud vester af Jylland.

(bemærk også ordet "utskagi".)

"vandils bunum" = vendelboer

Kapitel 47:

"Vandilsbuanna" = vendelboer

Kap. 49:

"Thar var kominn Asbiorn Eydana Jarl oc Eyfindr Bifra ; thviat thar voru adr i lidi med theim Thordi margir frændr theirra vinir oc kunningiar, er komnir voru vestan af Vendilskaga."

Der var kommet Asbiorn, Jarl, og Eyvind Bifra; thi der var forud i Hæren sammen med Thord mange af deres Frænder, Venner og Bekendte, som var kommet vestenfra Vendilskaga.

Kap. 95:

"Ketill byscup af Vendli ór Jorungi"

"Biskop Ketil af Vendel fra Hjørring."

(C.C.Rafns overs. 1829)

I kapitel 46 oplyses således et tidligere navn for Vendsyssel, altså syslet: Hiarranda, svarende til herredsnavnet Horns. Dvs at syslet tidligst fik navn

efter det nordligste herred, der altså må have eksisteret før
sysseлиндdelingen.

Herom læses i Gebhardi & Christiani:

*"thi man finder i nogle gamle Efterretninger Sysler, som fattes i de nu anførte
Fortegnelser, som for Exempel, Hiaranda SysseL, nu Horns Herred i
Wendelskaga". (1.del)*

En anden forbindelse til "l"-formen kunne være det svenske stednavn
"Vendel", der betegner en landsby, et sogn og en sø i Uppland. I Vendel lå
der i det, vi i Danmark kalder germansk jernalder, en kongsgård, og adskillige
udgravninger har bevirket, at denne sidste del af jernalderen også har fået
navnet vendeltiden. Navneformen var i 1291: "Vendil". På fornsvensk hed det
vændil. Betydningen er: at dreje, bøje sig (vende). – Jfr "wend" på oldengelsk.
Oprindeligt navnet på søen, hvis nordligste del bøjer til venstre.

I øvrigt betyder oldengelsk "Wendelsæ" Middelhavet, men det stammer fra
latin: Vindelicum mare.

Grundordet/ordstammen "vend":

I henhold til Aakjær kan vendili/wandila opfattes som diminutiver af ordet
wandus på gotisk (fra urgermansk), hvor det har betydningen: stok, stav.

På oldengelsk er der formen "wand" eller "wond" (med andre betydninger,
muldvarp / muldvarpeskud).

"Wend" på oldengelsk betyder derimod "vende", "dreje".

"Wand" på engelsk er kommet til at betyde en stav, stok, pind. –

Eng. Wand svarer til det gammeldanske ord (og dialektord) vånd (en gren,
kvist)

På oldislandsk findes (svarende til wand): vöndr (gen. vandar, dat. vendi;)
der betyder en stav, stok, gren.

Det samme ord har vi på oldnordisk med betydningen vånd, gren, riskost.

"Vend"/"Vand" på dansk kan således have betydningen: stav, stok, pind eller gren og stamme fra det gammeldanske "vånd" (en lang tynd kæp) og betegne den smalle sandodde, der strækker sig ud i Skagerak.

En yderligere betydning af "wend"/"vend(er)" er navnet på de slaviske folkestammer der i den sene jernalder og ældste middelalder befolkede det østlige og centrale Tyskland. Deres navn kommer dog af latin "venedi" eller *græsk: Ouenédai*.

Sammenfattende kan man hermed med en betydelig sikkerhed sige, at betegnelserne for den nordligste del af Vendsyssel betyder:

(Et stykke land der som) en stav eller stok stikker ud (i havet og danner) en lav odde.

Dvs at hele syslet og landsdelen har fået navn efter den nordligste del med dens karakteristiske landskabsform.

Grenen:

Det navn, som sandodden nordøst for Skagen by er blevet tillagt, går tilbage til "grein" på oldnordisk, som også var oddens navn i slutningen af 1700-tallet. Det passer smukt sammen med "vend" i Vendsyssel.

Kilder i uddrag:

Aefi Dana-Konunga Eda Knýtlinga Saga: Historia Cnutidarum Regum Daniae. Red. Bernhard Möllmann. 1750

Gebhardi, L.A. og W.E. Christiani: Kongerigerne Danmarks og Norges samt Hertugdømmerne Slesvigs og Holsteens Historie indtil vore tider. Ved professorerne Gebhardi og Christiani. 1.bind. Odense, 1777-1780

Knytlinge Saga. Paa Dansk ved C. C. Rafn København, 1829 (Oldnordiske Sagaer Bind 11)

Saxo: Saksnes Danesaga. 1926. I-II

Snorri Sturluson: The Uppsala Edda. DG 11 4to. Edited with introduction and notes by Heimir Pálsson. Translated by Anthony Faulkes. London 2012

Suhm, P. F.: Critisk Historie af Danmark udi den Hedenske Tid fra Odin til Gorm den Gamle. II. Bind. Kbh., 1775

Aakjær, Svend: Om Navnet Vendsyssel (Historie/Jyske Samlinger. 5. Række. Bind 4. 1939)

Samt: Diverse leksika, modersmålsordbøger, oversættelsesordbøger, etymologiske ordbøger, dialektordbøger, stednavneordbøger og sproghistorier inden for dansk, gammeldansk, svensk, oldnordisk, oldislandsk, norrønt, urgermansk, gotisk, oldengelsk, moderne engelsk.

(Med undtagelse af Aakjær er disse kilder ikke medtaget i litteraturfortegnelsen sidst i bogen)

Holstebro, august 2023

KILDER OG LITTERATUR

Andersen, Finn: Selv dødsboer fortæller. Skifteretssager og deres brug. 1991

Arkivalier Online:

Folketællinger:

Sogne:

Ajstrup 1840. – Hørby 1890, 1901. – Jelstrup 1890, 1906, 1911, 1916, 1925, 1930, 1940. - Lendum 1860, 1890. – Sindal 1890. – Skærum 1870, 1890, 1901, 1906, 1911, 1916, 1921, 1925. - Skørping 1901. – Torslev 1916. - Volstrup 1906, 1916. – Vraa 1901

Købstæder:

Brønderslev 1921, 1930. - Frederikshavn 1930. - Frederikshavn, Engvej 1940. - Frederikshavn, Vestergade 1890, 1901, 1925, 1930. - Hjørring, Vestergade 1925. - København, Vester Boulevard 1901. - Sæby 1870, 1880. - Aalborg 1845. - Aalborg, Kattevad 1930. - Aarhus, Falstersgade 1940

Kirkebøger:

Brønderslev 1920, 1934. – Flade 1852, 1933, 1938. – Frederikshavn 1922. – Hallund 1833. – Herlufsholm 1958. – Hjørring St.Catharina 1967. – Hjørring St.Hans 1906. – Hjørring St.Olai 1899, 1928. - Horne 1880. - Hørby 1876, 1887, 1889, 1900. – Jelstrup 1902, 1904, 1906, 1910, 1911, 1916 1920, 1928, 1946. – Køng 1899, 1900. – Mygdal 1899. – Sejlstrup 1904, 1909. – Sindal 1846. - Skærum 1837, 1864, 1887, 1889, 1891, 1898, 1907. – Skørping 1888, 1897, 1902, 1904, 1911, 1952. - Sæby 1871, 1873, 1875, 1876, 1877. – Torslev 1829, 1843, 1915, 1918. - Tørring 1935. – Taars 1903. – Volstrup 1904, 1905, 1915, 1918. - Øster Brønderslev 1819. – Aasted 1911.

Borgerlig vielse:

Borgerlig vielse. Aalborg. Ved borgmesteren i Aalborg. 10.5.1932 (Vielsesattest). Brudgom: Ejnar Kristian Poulsen.

Borgerlig vielse. Hjørring. 14.6.1906. Brudgom Josva Christiansen

Borgerlig vielse. Frederikshavn. 12.8.1930. Ved borgmesteren i Frederikshavn. Brudgom: Martin Brøndberg.

Atlas over Danmarks administrative inddeling efter 1660 Redigeret af Karl-Erik Frandsen II: Tekstbind. 1984

Avisartikler:

Frederikshavns Avis 30.12.1890

Frederikshavns Avis 12.3.1892

Frederikshavns Avis 21.4.1922

Frederikshavns Avis 14.8.1930

Frederikshavns Avis 21.4.1922

Frederikshavns Avis 12.9.1967

Frederikshavns Avis 27.8.1904

Frederikshavns Avis 27.2.1986

Thisted Dagblad 28.2.1894

Vendsyssel Tidende 18.3.1933

Vendsyssel Tidende 27.4.1938

Vendsyssel Tidende 10.6.1947

Vendsyssel Tidende 23.10.1944

Vendsyssel Tidende 30.4.1965

Vendsyssel Tidende 12.1.1975

Baggesvogn Hovedgård, Baggesvogn mølledam. Fredningssag 1989

BOJEN. Matr.nr. 8 vestl. Ejendommen der blev kaldt Bojen

Bombæk, Jørgen: Min barndoms Borup. 2005

Clausager, Jørgen Peder: Folketællingerne fra Torslev og de tilhørende registre er lavet ud fra de statslige folketællinger af tidligere arkivar Jørgen Peder Clausager. Clausager har tidligere været leder af Fredericia Lokalhistoriske Arkiv og for Sæby Lokalhistoriske Arkiv. De oversatte versioner er fra 2012. Udgivet af Frederikshavn Stadsarkiv.

Danske Slotte og Herregårde. Anden udgave. Under redaktion af Aage Roussell. Sydsjælland. Hassings Forlag. København, 1964

Elmelund, Peter: Ejendomshistorier. Torslev sogn. Digital publicering: Slægtsforskernes Bibliotek. 2021

Elmelund, Peter: Ejendomshistorier. Hørby sogn. Digital publicering: Slægtsforskernes Bibliotek. 2021

Grøntved, Kristian: Mygdal Sogns Beskrivelse II Udarbejdet i slutningen af 1930'erne af Kristian Grøntved, født 17. sep. 1864, død 1952.

Gaardboe, Anton: Bidrag til Skærum sogns historie og topografi. Aarhus, 1902

Gårde i Volstrup sogn

<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1WSACCPmQDz1ZTELCkGBQrF2eOel&usp=sharing>

Gårde i Hørby Sogn

(<https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1ASG9D1QjhmsrqVhBz-3U1vgGET4&hl=da&ll=57.326625563940084%2C10.384033000000015&z=12>)

Hansen, Viggo: Landskab og bebyggelse i Vendsyssel. 1964

Historiske Kort på nettet:

Sognekort (SK, Matrikelkort (MK), Bykort (BK)

Sogne:

Astrup. (SK). – Gærum 1. Gærum 2. (MK). – Gærum (SK). -
Hammer. 1899. (SK). – Hjørring Sogn. (MK). - Hørby (SK). –
Lendum (SK). – Sejlstrup 1889 (SK). – Sindal (SK). – Skærum.
1884. (SK). – Skærum 2 (MK). – St. Hans Sogn 1863 (SK). –
Tolne. 1 (MK). – Tolne (SK). – Torslev (SK). – Voer. – Volstrup 1
(MK). – Volstrup (SK). – Vraa 1888 (SK). -

Købstæder:

Sæby. 1899 (BK)

Frederikshavn. o.1900 (BK)

Ejerlav:

Flade By. 1931 (MK)

Frederikshavn Købstads Bygrunde. Plan 4. 1895-1898. (MK)

Kort over Frederikshavn Kiøbstadgrund. 1867. (MK)

Frederikshavn Købstads Bygrunde. 1895-1898 (MK)

Frederikshavn Købstads Bygrunde. Supplement til plan 1-2 (MK)

Hundeleiv Byes Jorder (Jelstrup sogn). 1811/1890 (MK)

Hørby By. 1785/1884. (MK)

Ring Byes Jorder. Opmålt 1806. Omtegnet 1875 (MK)

Sæby Kiøbstad Grund. 1865-1868. (MK)

Sæby Købstads Bygrunde. Plan 2. 1898-1899. (MK)

Del af Skærum By. Kortblad 5. 1969. (MK)

Del af Skærum By. Kortblad 1. 1969. (MK)

Skjørping Bys Jorder. 1797/1892 (MK)

Del af Skjørping By. Kortblad 5. 1797/1971 (MK)

Skaarupgaard Hovedgaard og Tolnes Byes Eierlaug. 1798/1887.
(MK)

Kort over Wognsbak, Dybro, Spendelund, Store og Lille Skudsig,
Vadet, Hungerholt, Bomborg, Stockholm og Røllen i Skjærum Sogn.
1811/1862. (MK)

Sydvestlige Del af Volstrup Sogns Jorder. 1812/1868 (MK).

Gårde:

Baggesvogn Hovedgaards Jorder. 1796/1861 (MK)

Bögstedgaards Jorder. 1809/1862 (MK)

Eget Hovedgaard, Skærum 1803/1902 (MK)

Eget Hovedgaard, Skærum. Kortblad 4 (MK)

Egetgaards Jorder, Skærum 1803/1811(MK)

Eget Ejerlav. Skærum (MK)

Gammelholm, Hørby (MK)

Kort over Baggesvogn Hovedgaards Jorder. Opmålt 1796. (MK)

Kort over Ulsteboegaards Mark. Opmaalt Aar 1811. (MK)

Kort over Ulstedbogaards Jorder. 1811/1862. (MK)

Sejlstrup Hovedgaard. 1791-1900. (MK)

Skaarupgaard Hovedgaard

Øbjerg Gaards Jorder. 1791. Omtegnet 1875 (MK)

Hundelev. En landsby i udvikling. (hundelev.dk)

Junior-Geologerne: Istiden og dens landskab ([Junior-Geologerne Istiden i Danmark.pdf](#))

Jydske Byer og deres Mænd. VI Bind. 1917

Klemmensen, Kirsten Dausell: Spøgeriet på Enggården En vendsysselsk poltergejsthistorie 1919-20

Klitgaard, C.: Vester Brønderslev Sogns og Brønderslev Købstads Historie. Brønderslev, 1942

Koefoed, Michael: Landejendommenes vurdering til ejendomsskyld. Foredrag 7.februar 1906

Kommunalhistorie Volstrup – Hørby.

(<http://www.risgaardhuse.dk/Volstrup%20og%20Hoerby%20sogne.htm>)

Kulturen mellem kyst og land. Kulturarvens mønstre i landskabet. I Stygge Krumpens fodspor. By- og købstadskultur. Landsbyer og hovedgårde. Kystkulturen. Hjørring Kulturarvskommune 2006 / 07

La Cour, J.C.B.: Danske Gaarde. Illustreret statistisk og historisk Haandbog for det danske Landbrug udarbejdet af J. C. B. la Cour under medvirkning af Kammerjunker E. Hedemann. II Bind: Randers, Viborg, Thisted, Aalborg og Hjørring Amter. Aarhus „Danske Gaarde“s forlag, 1908

Lundbeck, Alf: Dage med Martinus. 1928-1937

Nielsen, Else: Præster i Volstrup (<http://www.volstrup-understed-karupkirker.dk/62-sl%C3%A6gtshistorie-for-pr%C3%A6ster-i-volstrup-kirke.html>)

Pedersen, Stig Asbjørn Schack: Rubjerg Knude. Klint, klit og klima – en geologisk historie om Vendsyssels dannelse (Geviden. Geologi og Geografi. Nr. 3. 2016)

Richter, V.: Juridisk Stat. Udarbejdet af V. Richter. Odense, Milo'ske Boghandels Forlag. 1897

Rømer, Chr. Munck: Sindal Sogns Historie Et Udsnit af Danmarks Historie. Hjørring, 1926

Skråen. Lokalblad for Fællesvirke Vest. Skærum, Kvissel, Ravnshøj og Aasted. Nr. 61. 2007

Skærum Ådal. (Fredningssag). Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del har den 18. marts 2020 truffet følgende afgørelse i FN-NJN-23-2017 om fredning af arealer ved Skærum Ådal i Frederikshavn og Hjørring kommuner. 2020

Sægtsforskning i Stadsarkivet. Frederikshavn Stadsarkiv - Kommunens hukommelse. (Slægtsforskning i Frederikshavn Stadsarkiv 1. januar 2009)

Spangshus, Chr.N.: Ejendommen Gammeltoft: erindringer og undersøgelser omkring mit fødehjem. 2021

Spangshus, Chr.N.: Ejendommen Spangshus: erindringer og undersøgelser omkring mit barndomshjem. 2018

Spangshus, Chr. N.: Fra Vendsyssel til Amerika. 2023

Spangshus, Chr. N.: Spangshus Family Tree (Spangshus Website)
(www.myheritage.dk)

Thidemann, Jens: For retfærdigheden. (Sæby Råd- Ting- og Arresthus. 1848)

Trap, J.P.: Statistisk-Topographisk Beskrivelse af Kongeriget Danmark.
2.udgave. 5. del. 1875

Ulstedbo, Sindal. Luftfoto. 1960 (Sindalegnens Lokalhistoriske Forening)
(Arkiv.dk)

Vendsyssel Årbog. 1915-2015. Register

Vort Sogns Historie i 100 Aar. 1956

Aakjær, Svend: Om Navnet Vendsyssel (Historie/Jyske Samlinger. 5. Række.
Bind 4. 1939)